Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ
DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

48

JOI, 26 NOIEMBRIE 1970, ANUL IV

166

IN ACEST NUMĂR:

- ÂMINTIRI DESPRE ENGELS PAG.7
- AȘA SE PĂSTREAZĂ TRADIȚIA PAG.8

Zece vedete, la un loc !! PA

UN NOU EPISOD DIN ROMANUL FOILETON:
„CASATA DE LA MIEZUL NOPȚII" PAG.12-13

POTRIVIT ÎNȚELEGERII STABILITE ANTERIOR, ÎNTRE 18 ȘI 21 NOIEMBRIE A.C. DELEGAȚIA DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALĂ A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, CONDUSĂ DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, A FĂCUT O VIZITĂ OFICIALĂ DE PRIETENIE ÎN REPUBLICA POPULARĂ BULGARIA.

ÎN TIMPUL VIZITEI, SOLII POPORULUI ROMÂN AU AVUT ÎNTREVEDERI ȘI AU PURTAT CONVORBIRI OFICIALE CU CONDUCĂTORII DE PARTID ȘI DE STAT AI REPUBLICII POPULARE BULGARIA, ÎN FRUNTE CU TOVARĂȘUL TODOR JIVKOV, PRIM SECRETAR AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST BULGAR, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE BULGARIA.

LA CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE BULGARIA, A AVUT LOC SOLEMNITATEA SEMNĂRII TRATATULUI DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI ASISTENȚĂ MUTUALĂ DINTRE REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA ȘI REPUBLICA POPULARĂ BULGARIA — DOCUMENT DE IMPORTANȚĂ ESENȚIALĂ PENTRU ÎNTĂRIREA ȘI DEZVOLTAREA CONTINUĂ A ALIANȚEI FRĂȚEȘTI DINTRE CELE DOUĂ ȚĂRI ȘI POPOARE.

SAVANTUL HENRI COANDĂ A FOST ALES MEMBRU TITULAR AL ACADEMIEI

La 16 decembrie 1970 se împlinesc 60 de ani de cînd s-a construit și efectuat primul zbor al unui avion cu reacție, pe care l-a conceput și pilotat inginerul român Henri Coandă.

Evenimentul va fi sărbătorit anul acesta printr-o serie de festivități în țară și străinătate.

Vineri, 20 decembrie a.c., Adunarea Generală a Academiei Republicii Socialiste România, întrunită în ședință plenară, l-a ales pe savantul Henri Coandă ca membru titular al Academiei.

În cadrul aceleiași adunări a avut loc o sesiune de comunicări științifice cu tema «Efectul Coandă și aplicațiile lui».

Intîlnire cu Shirley Temple

Shirley Temple, vedeta-copil de acum cîteva decenii, cea care a fermecat o generație cu cîntecele ei, cu dansul și zburdălniciile ei, cea care a fost o stea a ecranului american, este astăzi doamna Black, cunoscută pentru activitatea ei în domeniul social.

Shirley Temple-Black s-a aflat acum cîtva timp într-o vizită în țara noastră. Și fiindcă zîmbetul și privirile i-au rămas de copil, și fiindcă iubește copilăria, s-a simțit foarte bine la Palatul pionierilor, în mijlocul cravatelor roșii.

Cu acest prilej, tovarășul Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al Ministrului Învățămîntului, i-a oferit insigna «Cutezătorul». Activitatea doamnei Shirley Temple-Black, pentru pace, în favoarea copiilor și tineretului o așază în rîndurile cutezătorilor. Intîlnirea la Palatul pionierilor a început cu un «bună ziua» adresat copiilor pe care Shirley Temple l-a rostit în cel mai limpede grai românesc, după care ea a vizitat cercurile pionierești.

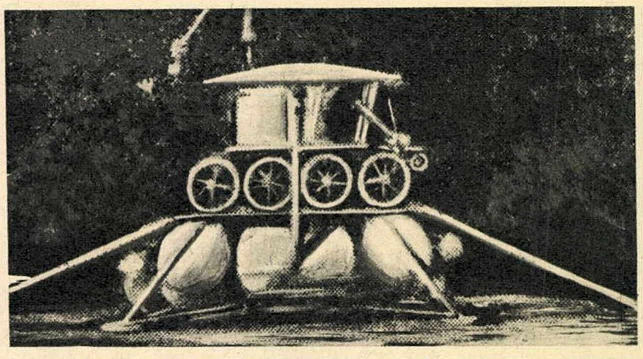

O NOUĂ PREMIERĂ COSMICĂ

AUTOMOBILUL LUNAR - „LUNOHOD - 1“

În palmaresul bogat al cosmonauticii sovietice a fost înscrisă, recent, o nouă și remarcabilă realizare: stația automată «Luna-17» a depus pe suprafața Lunii primul aparat autopropulsat, ce se deplasează pe suprafața satelitului natural al Pămîntului pe un șasiu cu 8 roți. El a primit numele de «Lunohod-1» și se află în prezent în «Marea Ploilor».

În vederea efectuării cercetărilor științifice, pe suprafața lunară, precum și pentru verificarea caracteristicilor de explorare, «Lunohod-1» este dotat cu aparataj științific, instrumente și sisteme de dirijare, aparate pentru legătura prin radio și observații prin televiziune. De asemenea, în conformitate cu acordul sovieto-francez de colaborare în domeniul studierii spațiului cosmic în scopuri pașnice, la bordul aparatului lunar autopropulsat a, fost instalat și un reflector francez pentru cercetarea Lunii cu ajutorul laserului.

Pînă la ora cînd această pagină pleacă la tipar, automobilul lunar străbătuse pe suprafața Lunii 125 de metri.

Printre nenumăratele caracteristici ale acestui automobil cosmic se înscrie și aceea că «șoferul», precum și echipajul format din comandant, inginer de bord, ofițer navigator și radiofonist se află pe Pămînt, adică la o distanță de circa 400 000 de kilometri.

• CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERESC •

SIBIU: *De la* **Dana Grân** *(Școala generală nr. 4, clasa a VII-a) aflăm: «Dornici să știm cît mai multe lucruri din trecutul glorios al poporului nostru, am organizat o foarte frumoasă excursie cu autocarul. Unul dintre popasurile cele mai interesante: Sarmizegetusa. De acolo vă trimitem și această fotografie».*

Pionierele *de la Școala generală nr. 1 din* **GHERLA** *informează redacția: «Continuînd frumoasele tradiții ale orașului nostru – țesutul covoarelor persane, o îndeletnicire care este recunoscută și peste hotare pentru măiestria execuției și bogăția modelelor — am hotărît ca și noi, fetele, în cadrul cercului de mîini îndemînatice, să deprindem această frumoasă artă de țesut covoare persane».*

• CADRAN PIONIERESC • CADRAN PIONIERESC •

Foto:GRIGORE PREPELIT

„Studio 50”

De data aceasta publicăm un instantaneu surprins pe terenul de sport de către fotoreporterul nostru GRIGORE PREPELIȚĂ, prețuit pentru frumoasele sale fotografii și coperți apărute în revista «Cutezătorii». Cunoscînd pasiunea sa pentru instantanee și fotoreportaje, l-am rugat să stea de vorbă cu participanții la concursul de fotografii artistice «Studio 50». Iată ce declară el:

Se spune că fotograful care și-a încărcat pentru prima oară aparatul cu film color începe să vadă lumea altfel! E adevărat.

În urmă cu trei ani, asistam la o «Duminică cultural-sportivă» care se desfășura pe stadionul «Constructorul» din Capitală. La un moment dat, și-a făcut apariția un grup de mici călușari. M-a impresionat atît de mult, încît privind prin vizor m-au fascinat frumusețea culorilor costumelor, dinamismul mișcărilor și am declanșat aparatul. Așa s-a născut prima mea imagine color și totodată coperta unuia dintre primele numere ale revistei «Cutezătorii».

Procedeele tehnice ale fotografiei oferă posibilitatea să se înregistreze anumite faze, anumite momente ale mișcării care se succed cu o mare rapiditate — cîteva fracțiuni de secundă: un automobil în plină viteză, o piruetă de dans, o săritură peste ștachetă etc. Pentru fotografia-instantaneu trebuie să știi cînd să declanșezi aparatul, să intuiești, să anticipezi momentul cel mai important, mai semnificativ, mai dinamic. Uneori, pentru un instantaneu poți aștepta și o zi întreagă. Cînd vrei să surprinzi gesturile și mimica unui om, nu trebuie să apari niciodată în fața subiectului pentru că altfel acesta va fi handicapat, deranjat. Trebuie să lucrezi puțin «conspirativ», pentru că fiind prea insistent poți rata momentul de maximă expresivitate. Pentru instantaneu este recomandabil să folosești un aparat miniatural și cu un teleobiectiv care să prindă imaginea de la distanță mare.

Fotoreportajul este o suită de imagini care redau o acțiune în desfășurare sau ilustrează o idee : aspecte ale activității voastre în școală, ale muncii desfășurate la orașe și sate, peisaje, monumente istorice etc. Aci își spun cuvîntul sensibilitatea, fantezia, subtilitatea fotoreporterului. Fotoreporterul trebuie să înregistreze momentele cele mai firești, cele mai veridice dar, bineînțeles, se impune și o selecție pentru a nu copia realitatea pur și simplu, creînd niște imagini nesemnificative. Sper că voi vedea în curînd cît mai multe instantanee și fotoreportaje realizate de voi pentru «Studio 50».

VĂ REAMINTIM:

IN CINSTEA CELEI DE A 50-A ANIVERSĂRI A CREĂRII PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, REVISTA NOASTRĂ A ORGANIZAT UN MARE CONCURS DE FOTOGRAFII ARTISTICE **OFERIND NUMEROASE PREMII. DATA ÎNCHEIERII CONCURSULUI: 30 APRILIE 1971. CELE MAI REUȘITE FOTOGRAFII ȘI DIAPOZITIVE COLOR VOR FI RĂSPLĂTITE CU MARI PREMII ȘI VOR FI PUBLICATE ÎN PAGINILE REVISTEI.**

- **Citiți regulamentul în «Cutezătorii» nr. 46.**
- **Rugăm pe participanții la concurs să ne trimită fotografiile la mărimea indicată: 13/8 sau 18/24. Cei care nu au posibilitatea să developeze filmele, le pot trimite totuși, pentru a fi developate în laboratorul redacției.**
- **Părinți! Oferiți copiilor voștri un aparat foto ieftin, ușor de mînuit,pentru a putea realiza fotografii frumoase cu care să participe la concursul nostru. Este o activitate plăcută și instructivă.**
- **Pentru orice informații în legătură cu concursul nostru de fotografii «Studio 50», adresați-vă** profesorului Blitz; Revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București.

DIALOGUL NOSTRU CU

ARTISTUL POPORULUI

COSTACHE ANTONIU

O discuție, în birou, despre copilărie, cu maestrul Costache Antoniu, sub iminenta sosire a unui nou oaspete sau secondată de frecvente apeluri telefonice, pare de neconceput. Omul se identifică atît de mult cu Actorul, a cărui viață scenică urcă la peste 5 decenii, și cu Profesorul venerat al atîtor generații de slujitori ai Thaliei, încît nu poate fi cu adevărat văzut și ascultat decît sub luminile mirifice ale rampei, singurele în măsură să-i cuprindă și să-i dezvăluie proporțiile personalității sale. Și totuși, amintirile copilăriei constituie oarecum un subiect de excepție. O excepție firească, după cum vom vedea, la acest mare prieten al celor mici.

— Copilăria, într-un anume fel, marchează debutul meu în teatru. Eram în clasa I-a a școlii primare din satul meu natal, Țigănași, județul Iași, cînd, chiar dacă nu mă dovedisem foarte priceput la aritmetică, m-am făcut remarcat de învățătorul meu Ion Anton ca fiind foarte bun pentru recitări. După asta am ajuns treptat, împreună cu alți colegi, să organizăm în școală spectacole. Spre marea părere de rău a părinților care doreau să mă fac preot, pe aceste modeste preocupări de a spune poezii, de a recita texte, a înflorit și s-a dezvoltat pasiunea mea pentru teatru. De atunci păstrez convingerea nestrămutată că nici o muncă nu e prea mică spre a hrăni un mare ideal.

— **Ca școlar, cum vă petreceați timpul liber, vacanțele? Care erau preocupările dv. preferate?**

— În recreații jucam oina, sărbătorile organizam excursii. Cel mai mult însă îmi plăcea să citesc și citeam mai ales cărți de istorie, de geografie, cărți în limbile română și franceză, dar îndeosebi piese de teatru, la început vodevilurile lui Alecsandri, apoi «Apus de Soare», «Hamlet» și altele din care, mai tîrziu, cînd urmam gimnaziul și Conservatorul, vedeam în fiecare seară cîte o piesă la teatru. Ca și în școala primară, în anii de gimnaziu alcătuisem o nouă echipă de teatru cu care colindam satele. Cele mai frumoase prietenii — în afara cărora, să știți, nici un tînăr nu poate să-și găsească împlinirea — atunci le-am legat, în acele turnee minunate, așa că am continuat să joc în aceste echipe de amatori pînă tîrziu, chiar cînd ajunsesem actor la Teatrul Național din Iași, angajat de însuși directorul acestuia, Mihail Sadoveanu. Adeseori, după munca încordată pe care o desfășuram zilnic spre a putea să-mi ajut părinții și pe frații mai mici, dintre cei 17 cîți eram în familia noastră, spectacolul de teatru era pentru mine ca un izvor de apă vie de la care îmi reîmprospătam puterile și bucuriile.

— **Astăzi vă revedeți prietenii?**

— Foarte frecvent, deși sînt foarte numeroși, pentru că vechilor mei prieteni din timpul anilor de școală li s-au adăugat noi și noi prieteni, îndeosebi elevi și studenți, de la care primesc zeci și zeci de scrisori și telefoane de felicitare sau prin care îmi cer părerea, sfaturi...

— **Sfaturi cu privire la ce?**

— Mulți îmi scriu despre înclinațiile lor, despre pasiunile profesionale, artistice și mă întreabă cum să le dezvolte și să le valorifice mai repede. Tuturor le răspund însă cam la fel. Și aceasta pentru că aici nu există decît un singur răspuns: munca, munca tenace, înverșunată, dar luminată de dreapta înțelegere a ceea ce vrei și trebuie să faci este singura cale pe care te poți împlini ca personalitate. Fie în artă, fie în orice domeniu de activitate.

MIHAI IORDĂNESCU

Patria

de ION BĂNUȚĂ

Dimineața-n soare, în argint de rouă
Patria mă cheamă liberă și nouă.
Ca o fată albă în grădină-mi pare
Și prin lungi milenii cea mai mîndră floare.

De mă ia de mînă, îndelung mă poartă
Pe la o străveche muntenească poartă,
Pe la Eminescu, făurarul slovei,
Pe la Ștefan Domnul, pavăza Moldovei.

Și mă duce tainic pe sub vînt de sară,
Prin Carpații chipeși în mijloc de vară,
Și cu veșnicia merg mereu pe cale
Peste ape repezi, pe domoala vale...

Iar de-adăst o clipă pentru-odihna dreaptă,
Tot ascult la hore vorbă înțeleaptă,
Și cînd tinerețea-n joc nebun mă-nstrună,
Rîde pîn-la lacrimi lăuta străbună.

Mă cunoaște grîul, patria mea toată
Și cîmpia-albastră de iubiri mă-mbată
Mă cunoaște rîul, tot ce-aici se naște;
De mă duc în codru, codrul mă cunoaște.

Dimineața-n soare, în argint de rouă,
Patria mă cheamă liberă și nouă,
Și mă ia de mînă-n socialism mă poartă.
Pe la o străveche muntenească poartă.

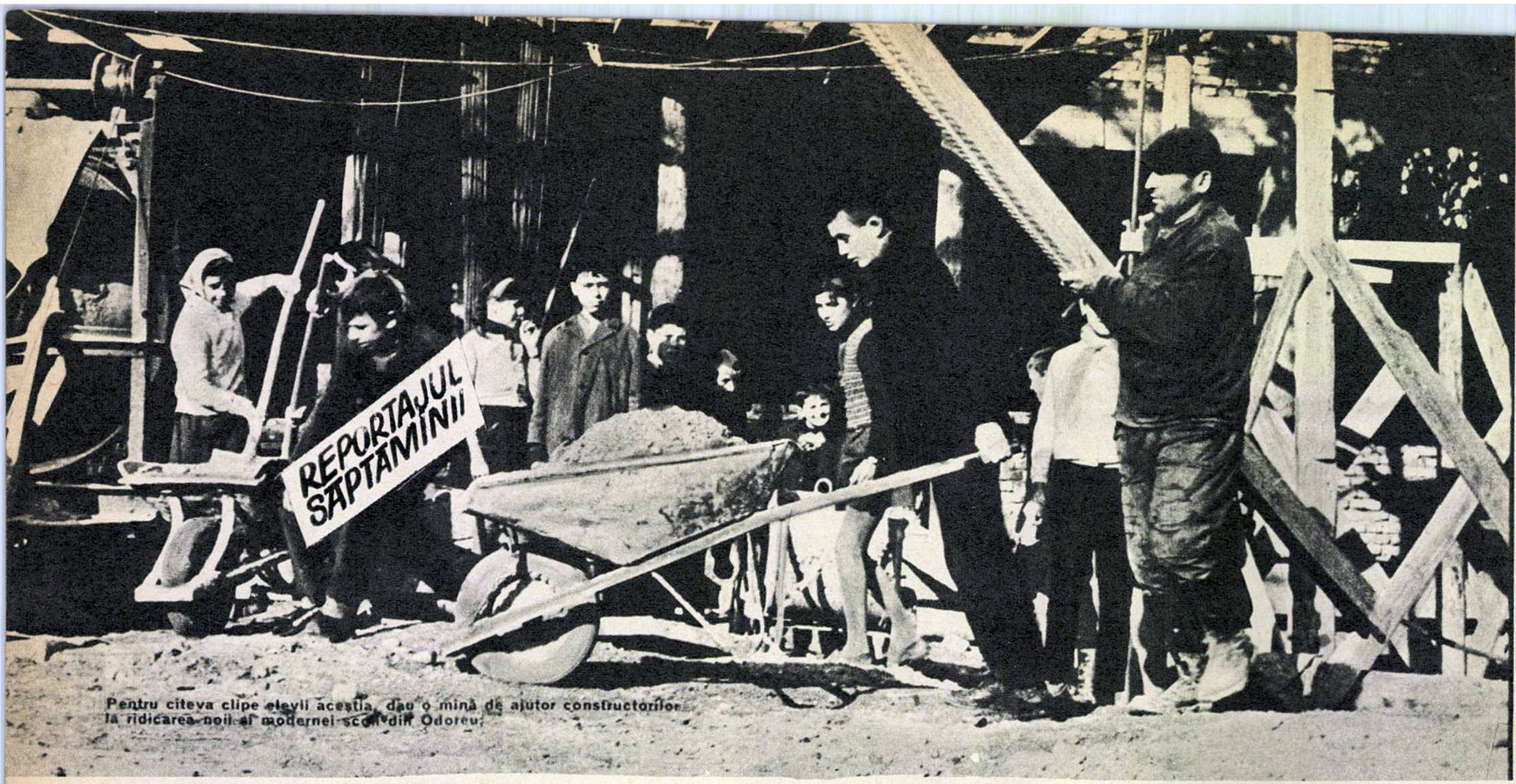

Pentru cîteva clipe elevii aceștia, dau o mînă de ajutor constructorilor la ridicarea noii și modernei școli din Odoreu.

CONȘTIINȚA DATORIEI

CĂ SÎNT MIC, NU-I NIMIC

Știam și-nainte, am știut-o din totdeauna. De un timp încoace însă știm mult mai bine cît de profund e adevărul pe care-l exprimă aceste cuvinte. De un timp încoace. Mai precis din primăvară. Din primăvara acestui an cînd viiturile turburi ale apelor ieșeau din mătcile lor.

Deși mici, în acele zile aspre, nenumărați au fost aceia dintre voi care au confirmat cu prisosință adevărul acestor cuvinte, luptînd, realmente, cot la cot cu cei mari în fel și chip, cu puhoaiele dezlănțuite, salvînd bunuri materiale și chiar vieți omenești, contribuind la prevenirea altor distrugeri.

Clipele acelea dramatice au rămas undeva, în urmă. Cu un uriaș efort comun, toți locuitorii acestor meleaguri s-au străduit și încă se mai străduiesc să înlăture urmele lăsate de ape, să readucă viața pe făgașul ei calm, obișnuit. Și din nou voi, copiii, ne-ați dovedit că dacă sînteți mici de ani, puteți, totuși, să fiți mari în fapte

ELENA CEA VESELĂ

Cunoșteam bine Dorolțul (aproape de Satu-Mare). L-am revăzut zilele trecute. N-am mai regăsit mai nimic din ceea ce știam. Mulți, foarte mulți oameni lucrau la înălțarea numeroaselor case mari, cu temelii de beton cu ziduri din cărămidă și cu acoperișuri de țiglă. Printre ei, un stol mare de copii de la Școala generală din sat. Discuția s-a înfiripat ușor, fără ca lucrul să contenească:

— Avem cîteva clipe libere și n-am vrut să le risipim. Ne grăbim cît timpul mai e încă frumos...

Au lucrat la repararea și înfrumusețarea școlii alături de cei mari. Și nu i-au părăsit pe constructori nici cînd a început școala. Acum, s-au repezit cu toții să dea o mînă de ajutor la casa în care, peste puțin timp, se va muta colega lor, Irina Pintea dintr-a VIII-a A, și ea prezentă acolo.

— Te bucuri că ai să locuiești într-o casă nouă, așa de mare și frumoasă?

O reacție bruscă, neașteptată. Irina nu răspunde, ci izbucnește în plîns. Ceilalți se uită la ea, înțelegători. O altă fată, colegă de-a ei, se apropie și-o strînge lîngă ea:

— Nu mai plînge, Irina. Liniștește-te!... Știți, a avut o grădină frumoasă, creștea iepuri, și păsări. Avea și un cățel la care ținea mult. Apa i-a luat ...și de cîte ori își aduce aminte, plînge... Dar lasă, Irina, ai să ai din nou mai mult decît înainte. Toți o să avem...

Cea care o liniștește pe Irina, e colega ei de clasă, Elena Fintaș. Și ei apa i-a luat tot. Dar n-a plîns niciodată, Dimpotrivă, de multe ori colegii o văd veselă și se molipsesc și ei de la veselia ei.

— Altfel ne-ar fi fost și mai greu — încearcă ea să-și explice veselia aceasta.

CEL MAI TARE OM DIN LUME

La Odoreu (tot în județul Satu-Mare) sute de oameni înalță ziduri, pun acoperișuri, zeci de camioane aduc și descarcă tot felul de materiale de construcție necesare zecilor de case, noii școli si modernei săli de sport care se ridică aici, magazinului universal și poștei. În schimb, nici urmă de elev.

— Sînt la ore — ne spune o gospo-

▲ Cărămidă, una cîte una, și astfel zidurile noilor case cresc văzînd cu ochii.

◀ Toate cărămizile și țiglele acestei case care-i aproape gata au trecut prin mîinile acestor pionieri. Așa că e explicabilă dorința lor de a se fotografia în fața ei.

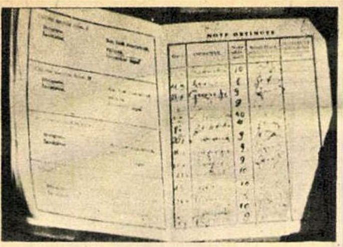

Așa arata carnetul elevei Elena Fintaș. Și cînd te gîndești că sînt unii în ale căror carnete de elevi, deși au toate condițiile pentru a învăța, notele de 5 și 6 sînt pur și simplu sufocate de alde 3 și 4.

dină care-i ajută pe doi zidari. Dar mai aveți puțină răbdare, că apar ei. Sigur apar. Că nu e zi să nu vină să-ntrebe dacă avem nevoie de ajutorul lor.

Și, într-adevăr, n-a trebuit să aștept prea mult. Un grup de vreo 20 de elevi și-au făcut apariția pe una din noile străzi. Se opreau în dreptul fiecărei case la care se lucra, schimbau două-trei cuvinte, cîțiva rămîneau acolo, apoi ceilalți își continuau drumul. În fruntea lor se afla un băiat înalt și bine legat, căruia i-ai fi dat 16 sau 17 ani, deși n-are decît 14. A zărit o femeie care împingea la o roabă grea, plină cu nisip, și din cîteva salturi a fost lîngă ea:

— Lăsați, că asta-i de mine!

A apucat zdravăn mînerele și, dintr-o dată, roaba parcă ar fi prins aripi

Eugen Holici (clasa a VIII-a), nu e sinistrat. Apele abia dacă i-au udat puțin casa. Ar fi putut, deci, să-și vadă de-ale lui, să stea frumușel de-o parte. Dar n-a rămas. Atît profesorii lui, cît și oamenii din sat vorbesc de el cu admirație. Și pe bună dreptate, pentru că mai bine de 100 de zile Eugen a fost tot timpul alături de cei mari.

*

Ne întoarcem spre școală, trecînd pe noile străzi ale noului Odoreu. Pe una din ele, de o parte și de alta, se-nșiruie numeroși arbori decorativi abia plantați.

— Noi i-am pus — îmi spune o elevă, Ileana Vișovan. Aceștia sînt primii și, deocamdată, și singurii. Dar vom mai planta și alții. Pe toate străzile. Și tot noi ne vom ocupa și de flori. Vrem ca satul nostru să aibă cît mai multe flori și pe străzi, și-n ogrăzi, și la ferestrele caselor. Ne pregătim deja cu tot ce ne trebuie. Și să vedeți la primăvară ce frumos o să arate.

În primăvară Odoreul va arăta cum n-a arătat niciodată, va fi unul dintre cele mai frumoase sate din țară. În primăvară, cînd se vor sărbători cincizeci de ani de la crearea partidului, pe locurile acestea florile își vor aprinde petalele, punînd pete de curcubeu pe tot ceea ce oamenii au rezidit, au refăcut.

Odoreul și Doroltțul vor străluci din nou pe harta țării. Și dacă urmele apelor sînt șterse atît de repede, asta se datorește în bună parte și vouă, celor mici. Vouă, cei care ne-ați dovedit cu prisosință că puteți să fiți și mari atunci cînd trebuie, cînd este nevoie.

Text și fotografii de
CONSTANTIN DIACONU

Elevii din Doroltț lucrează în fiecare zi pe santierul satului, dar la ora asta nu se cunoaște; toți își fac lecțiile cu obișnuita sîrguință.

În ziua de 27 noiembrie a.c. orele 10 dimineața, la Palatul pionierilor din București, va avea loc vernisajul expoziției «Expedițiile Cutezătorii» ediția 1970.

După această dată, expoziția va fi deschisă zilnic și va putea fi vizitată de toți pionierii și școlarii între orele 11-15.

Vă prezentăm cîteva aspecte din expoziție.

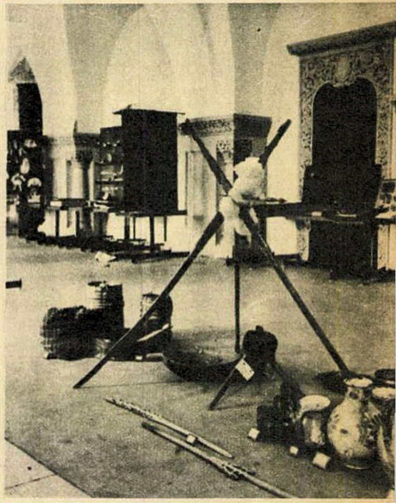

ÎNTRE NOI, REPORTERII

de OCTAV PANÇU-IAȘI

De obicei (mi-ar părea bine să se fi observat) dialogul nostru despre reportaj și, mai ales, despre ceea ce, dacă nu pare prea pretențios s-ar numi «secretele reportajului» încerc să-l îndrum spre o anume temă, fug de discuțiile care sar de la una la alta și nu prea duc nicăieri; fără, sper eu, să fiu pedant, mă străduiesc să pun puțină ordine acolo unde ar părea că e mai greu să cerem așa ceva. E mai greu, dar nu imposibil. Și foarte adeseori mă ajutați chiar voi, foarte tinerii mei colegi, trimițîndu-mi corespondențe care, fie că se înrudesc prin subiectele abordate, fie că se cer alăturate prin modul cum sînt redactate, atestînd calități comune precum concizia, simplitatea, respectul față de adevăr, promptitudinea ș.a.m.d.

Am bucuria să vă fac cunoștință astăzi cu doi ucenici în ale reportajului care, așa cum se vede, locuiesc la sute de kilometri unul de altul însă par, dintr-un anume punct de vedere, vecini, dacă nu chiar frați trăind sub același acoperiș. Trăsătura lor comună eu aș intitula-o plăcerea, bucuria de a povesti. Cînd iau tocul în mînă și vor să ne povestească ceva, atunci o fac pe îndelete, cu răbdare, dar nu cu una auto impusă («trebuie să scriu și n-o să mă scol de pe scaun pînă nu sfîrșesc!»), ci cu poftă, cu sentimentul că, pe măsură ce înaintează în scris, nava pasiunii lor se apropie tot mai mult de un țărm care rîde în soare, și pe țărmul acela, noi, cititorii o așteptăm cu prietenie, fluturînd batistele...

Grozav îi place să povestească lui **FODOR DĂNILĂ** din Petroșani, elev în clasa a VIII-a la Școala generală nr. 5. Ce-i drept, prietenul nostru are și ce povesti. Este, cum singur se recomandă, un «îndrăgostit de turism». Cînd era mai mic, l-a luat tatăl său într-o zi la vînătoare și de atunci colindă munții și pădurile, dealurile și cîmpiile; fiecare zi liberă, fiecare vacanță îl găsesc «cu sacul de excursie în spate, cu binoclul atîrnat de gît și cu un ordin pe buze: «Înainte, Dănilă!». Dar nu cumva să vă închipuiți că Dănilă e un singuratic în drumurile lui printre frumuseți. El este conducătorul unui «micro-grup experimental de pionieri drumeți», grup care a primit și primește tot sprijinul din partea Consiliului Județean al Organizației pionierilor, un sprijin care începe cu corturi și saltele pneumatice și sfîrșește cu schițe de itinerarii, sfaturi etc. Așa se face că Dănilă și colegii lui au fost eroii unei adevărate expediții în Munții Parîng, Cibin, Lotru, grupul de pionieri intitulîndu-se «Șoimii Parîngului». Trebuie să știți însă că ceea ce am rezumat eu aici în cîteva rînduri se întinde (dar nu se... lățește!) în reportajul lui Fodor Dănilă pe mai multe pagini, într-un stil colorat, viu, de cele mai multe ori plin de lirism, ca sufletul unui adevărat îndrăgostit de natură.

Plăcerea, bucuria de a povesti o simte în egală măsură și **EUGENIA COSTEA**, tot din clasa a VIII-a, din Sînnicolaul Mare, Timiș. Eugenia povestește despre o colegă care întîrzie mereu de la ore, însă n-o face cu un ton satiric, aspru, fără drept de apel, ci cu o prietenie plină de căldură, cu un nuanțat simț al amănuntului, precizînd totul, de la cadrul acțiunii la eroii ei, neomițînd amănuntele pitorești, («clopoțelul sună mirat că a trecut atît de repede recreația», «Ușa clasei se deschide fără chef cînd trebuie să primească un întîrziat») atentă la ritmul frazei pe care nu-l silește niciodată să sprinteze, ci îl obișnuiește cu pasul egal și sigur al alergătorului de cursă lungă.

Da, există o plăcere, o bucurie de a povesti — și de cîte ori o regăsesc în corespondențele tinerilor mei colegi, încerc o emoție sinceră.

ROMANTICA FRUNZA

Povestire de IULIU RAȚIU

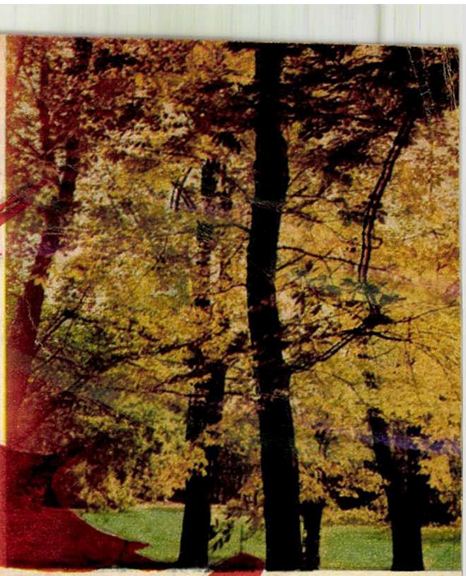

Foto: Gh. VINTILĂ

Frunza aceea, desigur, avea să-i spună ceva. Se ținea după el pe stradă de vreo două ore, dar nu îndrăznea. Adevărul este că nici lui nu-i venea la îndemînă să se oprească și s-o întrebe așa, de la obraz:

«Ce ai cu mine? M-am săturat să mă tot urmărești! Nu te cunosc, nu mă cunoști, vezi-ți de drum!»

De-abia cînd a intrat după el, în librărie, s-a înfuriat, cu adevărat.

«Adică nici să-mi cumpăr o carte fără observatori nu pot? Ei bine, iată, n-o să cumpăr o carte de botanică, cum probabil te aștepți, ci una de aventuri! Îți place?»

Frunza, se pare, l-a înțeles chiar din ochi și cînd cineva a deschis mai apoi ușa a țîșnit afară, în stradă, cuprinsă ca de un vîrtej.

«Oare să fi scăpat de ea? Da, desigur! Ce rost avea să se țină după mine? Pe mine nu mă interesează frunzele. Și încă frunzele moarte. Căci, sigur, era o frunză moartă. Era așa de galbenă încît, fără îndoială, nu putea să fie vie. Dar atunci cum de putea să umble după mine? Hm! Bine c-am scăpat de ea!»

Dar cînd ieși din librărie, frunza îl aștepta, afară, pe trotuar. Stătea, cuminte, rezemată de un stîlp, ca și cum nu s-ar fi certat cu cîteva minute mai înainte.

«Poate o fi alta!» își spuse contrariat.

Dar nu! Era aceeași. Ar fi recunoscut-o dintr-o mie. Era cam de mărimea unei palme, cu degetele răsfrînte, iar marginile și nervurile băteau în arămiu. Putea fi o frunză de castan, după cum la fel de bine, putea fi o frunză de arțar. Dacă s-ar fi apropiat un pic mai mult de ea și-ar fi dat seama cu siguranță ce fel de frunză era, dar asta ar fi însemnat să-i dea prea multă importanță. Și nu era cazul.

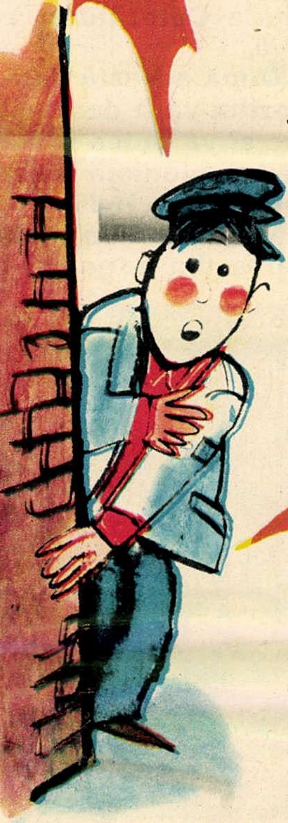

«Și-apoi ce-ar spune lumea, să mă vadă vorbind cu o frunză? Am auzit odată, că ar exista un limbaj al florilor... Să fie oare și unul al frunzelor?... Nu, nu... Dar chiar de ar exista un asemenea limbaj, mai bine să nu intru în vorbă cu o frunză: ar fi compromițător. Auzi — să vorbești cu o frunză! Despre ce? Despre clorofilă? Dar despre clorofilă în general se știe cam puțin... de unde să știe o frunză! Mai bine plec! Poate că a rebegit de frig și nu se mai ține după mine!...»

Porni cu pași repezi, aproape o luă la fugă, urmărindu-i, totuși, cu coada ochiului, mișcările. Da. Era așa cum n-ar fi vrut să fie: frunza venea după el, parcă plutind deasupra trotuarului. Ce mai putea face?

«A, da, își zise, luînd-o pe cea mai animată stradă din oraș. Acolo, sigur, o să-mi piardă urma. Sau poate că o s-o strivească cineva în picioare și scap... Săraca... Da, a început să-mi fie un pic milă de ea. Însă — pentru tot ce o să se întîmple — numai ea e de vină. De ce se ține scai de mine? Putea să stea, cuminte, în copac, și nu mai pățea nimic... Sau dacă nu putea, pentru că tot trebuie să cadă, mai bine se ținea după altcineva, care, desigur, nu i-ar fi dat nici o atenție și ar fi scăpat»...

Dar frunza aluneca, voioasă, pe deasupra capetelor, fără nici o grijă.

«Va să zică așa! Îți bați joc de mine!— Bine... Am s-o [illegible] pe strada aceea pustie, știu eu care, și te aștept. Acolo n-o să mă vadă nimeni cînd am să te iau de piept. Da, da, de piept, ca pe orice lighioană și am să te întreb: De ce? Spune-mi, de ce mă urmărești? Ai văzut că nu mi-e teamă de tine? Iată: hai să stăm de vorbă, dacă îți convine. Mă cunoști de undeva? Eu nu te cunosc! Pe mine nu m-au interesat niciodată frunzele, copacii, florile... N-am timp de așa ceva. Eu chiar cînd trebuie de «Săptămîna primăverii», să sădim pomi — chiulesc.... Păsările nu-mi plac pentru că stau pe crengile copacilor; iar cerul, pentru că se sprijină de creștetul lor. A, m-ai auzit vorbind despre clorofilă și îți închipuiai că... Cu clorofila, cromozomii și germinația este altceva... Asta înseamnă știință și eu pentru știință am făcut o pasiune. Ai înțeles?»

O aștepta, cu mîna ridicată, după colț; o aștepta să o pună mai întîi la punct, apoi să o prindă și s-o lipească în ierbar, la palmate sau ar fi văzut el, studiind-o, dacă nu cumva în altă parte.

Dar frunza nu mai apăru...

Începu atunci să o caute cu îngrijorare, pe trotuar, pe stradă, lîngă stîlpii electrici, printre picioarele trecătorilor. Frunza însă, dispăruse.

«O găsesc sigur, în parc... acolo trebuie să se fi ascuns... I-a fost, desigur, teamă de mine și s-a ascuns lîngă celelalte frunze...»

Dar în parc, măturătorii strînseseră toate frunzele... Copacii, golași, păreau că și-au întors rădăcinile în sus, profilîndu-se în lumina amurgului ca niște semne de mirare. Numai pe un lăstar mic, cel mai mic dintre toți, care cu chiu cu vai răsărise astă primăvară, se mai hîrjonea o frunză. O singură frunză. S-a apropiat de ea și a mîngîiat-o:

«Mulțumesc...»

«NU ESTE DE LOC ADEVĂRAT CĂ ZÎNELE AU DISPĂRUT»

— Iordan Chimet vorbește «Cutezătorilor» —

Se întîmplă, cîteodată, să visăm atît de frumos încît visul acela rămîne în noi ca semn al unei gingășii de neuitat. Creștem, devenim maturi și apoi bătrîni, dar, ori de cîte ori stăm de vorbă despre vise, ne întoarcem constant la visul acela minunat și fraged. **Cartea lui IORDAN CHIMET, «ÎNCHIDE OCHII ȘI VEI VEDEA ORAȘUL» este un asemenea vis frumos.**

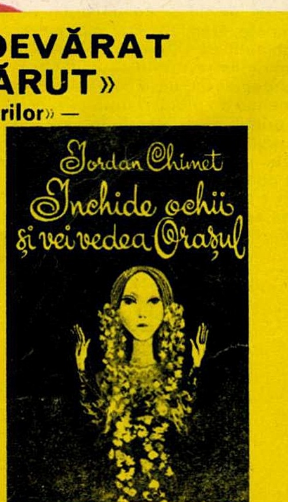

— Aș dori, Iordan Chimet, să nu rupem vraja. Să căutăm deci să «închidem ochii» și, deși este vorba de un interviu, să continuăm să visăm. Spune-mi cine este Elli, ce este Orașul?

— Cine este Elli? Nu v-am mințit, credeți-mă, Elli este cu adevărat o zînă capabilă de a face minuni, de a vorbi cu necuvîntătoarele, de a zbura. Nu este de loc adevărat că zînele au dispărut sau, după cum se spune, că n-au existat niciodată. Așa ceva nu ar putea spune decît cineva care nu are nici un copil în casă, mai cu seamă o fetiță. Din păcate, noi, oamenii mari, nu știm a privi cum trebuie jocurile copiilor, să le observăm minunile; e ca și cum un fel de abur ne împăienjenește ochii și pierdem din vedere tocmai ceea ce este mai important de privit.

În ceea ce privește Orașul care îndeamnă la vis, cum spui — și nu greșești — este un Oraș Real, adevărat. Unii l-au recunoscut, este Galați. Cu adevărat un oraș care te cheamă la vis, căci exista pe atunci într-însul și dulceața sufletului moldovenesc, dar și fantasmele marilor ape care colindă lumea. Astăzi, cei care am plecat mai demult nu-l mai recunoaștem. Am scris cartea și pentru a-l păstra așa cum l-am cunoscut și l-am văzut atunci, în zilele copilăriei.

— Citind povestirea, am avut senzația că un asemenea vis nu poate avea sfîrșit, nu este voie să aibă sfîrșit. Și nu cred nici acum că atunci cînd ai scris cu litere mari SFÎRȘIT ai crezut d-ta însuți. Cu ce îl vei continua deci? Ce ne mai scrii?

— Am crezut cu adevărat că peripețiile lui Elli s-au terminat pe ultima pagină a cărții «Închide ochii și vei vedea Orașul».

Și iată că, în ultimele două luni, de cînd volumul a apărut în librării, lucrurile s-au schimbat. Am primit scrisori de la necunoscuți, iar unii prieteni — fie părinți, fie copii — insistă să mai afle cîte ceva despre copilă. De la un timp Elli îmi apare înainte cînd nici nu mă aștept: pe stradă, în autobuz, într-un parc, la cinema... cerîndu-mi să mă apuc de treabă. Am început să cred că nu mai există altă scăpare decît să-i fac pe voie și să scriu și cea de a doua cronică a aventurilor sale.

Interviu realizat de
DANA TUDOR

Numele lui Friedrich Engels, unul dintre cei mai mari învățați și dascăli ai clasei muncitoare, a rămas înscris în istoria modernă a omenirii ca fiind al unui titan al gîndirii. Impreună cu Karl Marx, el a creat teoria marxistă care, dezvoltată în chip strălucit de V.I. Lenin, a devenit arma cea mai puternică de luptă a clasei muncitoare pentru eliberarea ei de sub jugul exploatării.

«Ce făclie a cugetării s-a stins! Ce inimă a încetat să bată!» scria Lenin la moartea lui Engels.

Viața și opera sa demonstrează adevărul acestor cuvinte calde, rostite de Lenin.

Friedrich Engels, portret datînd din anul 1893.

AMINTIRI DESPRE ENGELS

150 DE ANI DE LA NAȘTERE

de **PAUL LAFARGUE** — *fragmente* —

L-am cunoscut pe Engels în 1867, anul apariției primului volum al «Capitalului»...

Engels locuia împreună cu soția lui și cu o nepoată a acesteia, pe atunci în vîrstă de 6 sau 7 ani, într-o căsuță de la marginea orașului... Pînă la sfîrșitul vieții, Engels a rămas un conviv vesel, un tovarăș agreabil. Se simțea bine în societatea oamenilor tineri și a fost întotdeauna un amfitrion amabil. Numeroși socialiști din Londra, tovarăși în trecere prin Anglia și emigranți din toate țările se adunau duminica în jurul mesei sale ospitaliere!

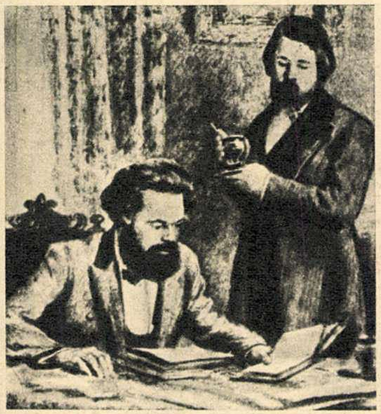

Cei doi mari prieteni lucrînd (desen).

Marx nu contenea să admire universalitatea cunoștințelor lui Engels, ca și minunata lui vioiciune de spirit, care îi permitea să treacă cu atîta ușurință de la un subiect la altul, iar Engels, la rîndul său, era întotdeauna încîntat de vigoarea analizei și a sintezei făcute de Marx...

Pe Marx și pe Engels îi lega nu numai colaborarea lor intelectuală, ci și o caldă afecțiune reciprocă: fiecare dintre ei era preocupat de dorința de a-i face celuilalt o bucurie; erau mîndri unul de celălalt...

Cei doi prieteni împărțeau totul: și bani, și cunoștințe. Cînd i s-a propus să scrie corespondențe pentru ziarul «New York Daily Tribune», Marx mai învăța limba engleză, de aceea Engels îi traducea articolele. Iar atunci cînd Engels și-a pregătit lucrarea sa «Anti-Duhring», Marx și-a întrerupt munca sa ca să-i scrie un studiu economic, pe care Engels l-a folosit în parte, așa cum a declarat el însuși...

Karl Marx, Friedrich Engels și fiicele lui Marx — Jenny, Eleanor și Laura.

Setea de cunoștințe a lui Engels era pe deplin satisfăcută numai atunci cînd își însușea pînă în cele mai mici amănunte materia pe care o studia. Cine și-a făcut cît de cît o imagine despre vastitatea și extraordinara varietate a cunoștințelor lui Engels și ține totodată seama de viața lui activă, se întreabă cu uimire cum de a putut el, care nu avea nimic din înfățișarea unui savant de cabinet, să acumuleze un bagaj atît de mare de cunoștințe. Era înzestrat cu o memorie pe cît de fidelă pe atît de cuprinzătoare, care se îmbina la el cu o extraordinară rapiditate în muncă și cu o nu mai puțin uimitoare ușurință de percepere. Lucra repede și fără efort. În cele două camere de lucru ale sale, mari, luminoase, ai căror pereți erau căptușiți cu rafturi pline de cărți, nu zăreai aruncat pe dușumea nici cel mai mic petic de hîrtie, iar cărțile, cu excepția a vreo zece dintre ele care se aflau pe masa de lucru, erau frumos rînduite la locul lor. Aveai mai degrabă impresia că te afli într-un salon de primire decît în cabinetul de lucru al unui erudit.

Dădea tot atît de mare atenție și ținutei sale: stătea întotdeauna drept ca bradul și arăta ca scos din cutie, de parcă s-ar fi pregătit pentru vreo paradă, ca pe vremea cînd își făcea stagiul de voluntar în armata prusiană. Nu-mi amintesc ca cineva să fi purtat vreodată vreme atît de îndelungată aceleași haine fără a le șifona sau deforma. Dacă în ceea ce privește persoana sa era econom și se rezuma la cheltuielile strict necesare, apoi față de partid și față de tovarășii de partid care i se adresau, mînați de vreo nevoie, era de o generozitate fără margini.

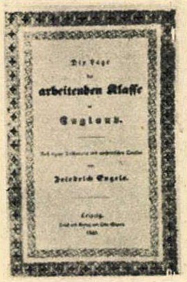

Coperta primei ediții a cărții lui F. Engels «Situația clasei muncitoare din Anglia».

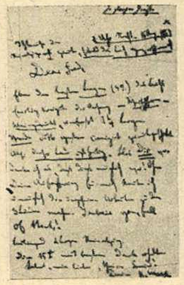

Scrisoarea lui K. Marx prin care îl anunță pe F. Engels că a terminat primul volum din «Capitalul». Scrisoarea poartă data de 16 august 1867.

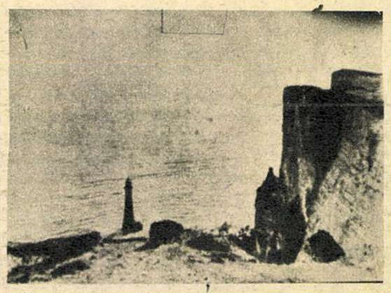

Locul unde a fost aruncată în valurile mării cenușa lui Engels.

MICRO-DOCUMENTAR

- **Friedrich Engels s-a născut la 28 noiembrie 1820, în orașul Barmen (Provincia Renană, Prusia). Era fiul unui fabricant de textile. În acea vreme, Provincia Renană a început să cunoască o rapidă dezvoltare industrială. Aici, înaintea altor regiuni din Germania, s-au înălțat fabrici dotate cu mașini.**
- **În casa părinților, Engels trăiește într-o atmosferă religioasă, dusă pînă la fanatism, față de care el nu s-a supus niciodată. De mic, Engels s-a dovedit dotat cu o inteligență pătrunzătoare. El a manifestat în școală un mare interes pentru literatură, artă, muzică, pentru limbile străine. Era o fire veselă, îi plăcea sportul, călăria, scrima și mai ales înotul.**
- **Între anii 1834 și 1837, a urmat cursurile liceului din Elberfeld, dar a întrerupt școala înainte de a termina ultima clasă pentru a studia, la insistențele tatălui său, comerțul.**
- **Între 1838 și 1841 face practică la o firmă comercială din Bremen. Aici a scris el cunoscutul articol intitulat «Scrisori din Wuppertal» în care demască exploatarea muncitorilor de către fabricanții din Wuppertal. În această perioadă începe să se manifeste concepția sa democrat-revoluționară.**
- **Între anii 1841 și 1842, Engels își îndeplinește serviciul militar la Berlin. În orele libere frecventează cursurile Universității și poartă vii discuții cu tinerii filozofi ai timpului.**
- **În noiembrie 1842, Engels sosește la Londra. Aici și mai ales la Manchester a studiat condițiile de viață și de muncă ale muncitorilor englezi, a colaborat la presa socialistă și cea democrată. Rezultatul șederii sale acolo a fost o remarcabilă carte intitulată «Situația clasei muncitoare din Anglia» pe care a terminat-o după ce l-a cunoscut pe Marx. Cartea a apărut în Germania în 1845 și a oglindit una din primele etape ale formării comunismului științific.**
- **La sfîrșitul lunii august 1844, Engels pleacă din Manchester spre patrie. Se oprește la Paris unde se întîlnește cu Marx, stabilit în acea perioadă în capitala Franței. Cele 10 zile petrecute împreună cu Marx, la Paris, au pus bazele unei prietenii care i-a legat pentru toată viața. Se întîlniseră două mari inteligențe care aveau să înarmeze clasa muncitoare cu teoria revoluționară, arătîndu-i căile de luptă pentru a se elibera de exploatare.**
- **În februarie 1848 apare, la Londra, Manifestul Partidului Comunist, întocmit de Marx și Engels, document-program al comunismului științific.**
- **În lunile iunie și iulie ale anului 1849, Engels a participat direct la luptele revoluționare desfășurate în Germania la Baden, în Palatinat. Insurecția fiind înfrîntă Engels a trecut împreună cu detașamentele de insurgenți în Elveția. De aici, prin Italia, a ajuns la Londra, unde s-a întîlnit din nou cu Marx.**
- **În septembrie 1872 s-a ținut la Haga Congresul Internaționalei I, unde Marx și Engels au luptat să se includă în statut punctul cu privire la formarea de partide proletare independente în fiecare țară.**
- **La 17 martie 1883 a murit Karl Marx. În cuvîntarea rostită de Engels la mormîntul prietenului său, el spune cuvintele profetice: «Numele și opera lui vor trăi străbătînd secole». În același an el își dedică tot timpul studierii manuscriselor rămase de la Marx și în primul rînd publicării volumelor al II-lea și al III-lea al «Capitalului».**

(Continuare în pag. 14)

VENIM LA MAMA MĂRIA.

Așa se păstrează tradiția

ÎN LOC DE SCURT ISTORIC

În dreapta-i casa în care s-a născut și-a copilărit. În stînga, la nici o sută de metri, statuia pe care, în 1939, sculptorul Medrea o ridică în memoria celui care a fost inițiatorul primei școli românești — Gheorghe Lazăr.

Reținem cele două repere și continuăm să înaintăm pe șoseaua națională ce străbate comuna, bucurîndu-ne ochii cînd de frumusețea semeață a masivului Surului (proptit parcă, de o mînă măiastră, ca o pavăză pentru acei oameni harnici), cînd de cursul domol, ai zice plin de înțelepciune, al Oltului. În 1850 — și ne este martoră monografia comunei — au fost descoperite primele documente care înregistrează viața localnicilor (asta fără a se confunda cu vechimea așezării: doar, cum bine se știe, în 1241 tătarii au năvălit și aici, transformînd totul în sînge și durere). Astăzi, încerci un sentiment de uimire în fața tinereții, avîntului necontenit ce-l simți la tot pasul. O fabrică de sticlă și o cooperativă agricolă, zeci de case noi, din piatră, și nenumărate antene de televizor; cîteva mașini ce lucrează la pavarea drumurilor și atîtea magazine bogat aprovizionate; un liceu cu 1 500 de elevi (la învățămînt de zi, seral și fără frecvență), adică exact un sfert din numărul locuitorilor și un cămin cultural: sală de cinematograf, echipă de teatru, dansuri și, în primul rînd, o bibliotecă ce însumează nu mai puțin de 10 000 de volume! — și toate astea sînt numai cîteva din «amănuntele» cu care se mîndresc locuitorii comunei Avrig, județul Sibiu.

ALTE AMINTIRI DIN COPILĂRIE

— Fiți bun, unde o putem găsi pe Maria Spiridon?

— No, se vede că nu sînteți de-aci: e dusă la școală cu fetele ei.

Mulțumim bătrînului pentru bunăvoința lui și parcă vinovați de neștiința noastră, ne îndreptăm pe direcția indicată. Ne ajung din urmă și ne depășesc grupuri vesele de fete îmbrăcate, în costum național și frînturile de frază înregistrate ne fac să grăbim pasul. Ajungem o dată cu ele. Sîntem întîmpinați în prag de o femeie îmbrăcată în același ales port popular, și a cărei perfectă ospitalitate ne scutește de orice nesiguranță inerentă primului contact.

— Dacă vreți să mă lăsați să-mi strig și eu catalogul, să le spun ce-au de lucru, și apăi vă stau la dispoziție. Dar pînă atunci priviți și dumneavoastră ce-au făcut fetele că, să știți, tare-s harnice.

Nu ne lăsăm invitați a doua oară. De fapt, din primul moment, privirea-ți rămîne fixată pe bogăția țesăturilor ce împodobesc pereții.

Șervete, batiste, năframe, ștergare, fețe de masă, traiste — lucrate în culori și modele care mai de care mai frumos organizate, mai migălos desenate. Zgomotul războaielor de țesut și zumzetul fetelor dezlănțuite precum un roi de spornice albine ne amplifică entuziasmul pe care ni-l inoculase «măiestrele podoabe».

— Eu am acum 50 de ani — și acum aveam s-o descoperim pe Maria Spiridon și ca o inegalabilă interlocutoare — dar nu lucrez decît de la opt ani. Arta asta (că-i artă, nu meserie cum cred altii, și asta o spun nu c-aș fi lipsită de modestie) am învățat-o de la mama, Ștefu Ana, care la rîndul ei o știe de la bunica, Cîndea Ioana. Și amîndouă, de la bun început, au căutat, și poate au reușit, să-mi impună respect și dragoste față de lucru, că-i tradiție, ziceau ele, și nu trebuie să se piardă, și nici de mîntuială nu trebuie făcut. Și am învățat întîi să fac frunza viei, și buzduganul, și unghia găii și pintecelul, și ciocănelul, și șabacul — toate astea îs motivele decorative de la ie, cămașa românească. Și apăi dacă știi asta poți face orice model. Cînd am trecut la război am făcut țoale în patru ițe, țoale în ochiuri (alea mari și alea mici), glugă cu flori, strai mițos și cîte și mai cîte. Am făcut și țesături cu arniciu (bumbac colorat) pentru decor în casă. Și tot ce v-am spus tot intra în zestrea fetei, că era rușine de nu era lucrată de mîna ei și întreg satul striga batjocoră. Fata trebuia ști coase, toarce, țese, face pîine, munca cîmpului. Și dacă fata nu era harnică și nu lucra și un fecior o pețea, părinții răspundeau: n-o pot da că nu și-a terminat hainele...

Și «mama Măria», cum îi spun toți de-o cunosc, continuă să povestească, fericindu-ne urechile cu lucruri ce par desprinse din pagini de legendă.

— ...și am țesut de să fie umplute două care încărcate și legate cu prăjina și tot n-ar încăpea cît am țesut. Și m-au învrednicit și mi-au expus cîte ceva și la muzeul Bruckental, și la Brașov, și la Muzeul satului din București și aud, și mă bucur, că mi-au ajuns lucrurile, țesătura noastră românească, și în Uniunea Sovietică, și în Ungaria, Cehoslovacia, Franța, Belgia, Olanda, Elveția, Canada și cine știe pe mai unde...

AȘA MÎNDRE FETE

În timp ce vorbește, nu stă o secundă locului. O urmăm lîngă război, alături de Maria Vlad, unde potrivește urzeala firelor; sau lîngă bucata de pînză pe care mîinile tinere, nervoase ale Elenei Spiridon prind să marcheze petele de culoare sau, în curte, unde rotirea vîrtelniței prefigurează un nou model — și de fiecare dată surprindem perfecta sincronizare, înțelegere între reprezentantele a două generații.

— Clasa de țesut — cusut și-a început activitatea în 1967. La început nu aveam decît 5–6 fete, pe care le-am adunat cu chiu cu vai, că spuneau că le este rușine să lucreze: le intrase domnia în cap. Acum am 34 înscrise (dintr-a II-a pînă într-a VIII-a) în catalog. Vin de două ori pe săptămînă cîte patru ore. Le pun note. La sfîrșitul anului trecut unsprezece dintre ele au primit premii și restul au avut medii mari. C-au prins repede, și le place; două din războaie le-au adus de-acasă, să lucreze mai cu spor; așa mîndre fete era și rușine să nu știe o astfel de treabă. Un curs durează doi ani, și la absolvire primesc o diplomă și pot fi angajate ca lucrătoare calificate, sau pot urma școala mai departe. Important e să nu uite și să transmită și ele altora tot ce-au învățat.

— Ei acum, nu se mai pune vorba de uitat. Ne codeam că nu știam ce avem de făcut, dar ce-am învățat aici întrece orice așteptare, ne declară Maria Tulbau, întrerupînd pentru un moment lucrul la noul desen.

— Eu cred că nu greșesc, intervine Ioana Coțofană, dacă spun că uneori am senzația că păstrăm o comoară. Și mai ales acum, cînd am înțeles ce valoare artistică deosebită poate avea țesătura noastră românească pe care

PRIMA ȚESĂTURĂ E CEA MAI FRUMOASĂ.

ATEN
DEL.

de nu ne aduna mama Măria, nici de știam de ea

— Dumneaiei nu v-a spus, precis, dar să știți la toate concursurile a luat locul prim. Și nu-i o vorbă goală, dar și noi elevele cu care se muncește n-o s-o facem de rîs. Și dacă vreți notați și numele meu, că Marioara Bugea mă cheamă, și țineți să ne urmăriți de-am spus lucru rău or nu.

Cu ocazia Festivalului Cibinium'70, clasa a deschis o expoziție cu vînzare în cadrul muzeului sătesc din Boița. Banii strînși le vor permite o excursie, la vară, la Muzeul satului din București, unde vor efectua un studiu asupra modelelor populare din toată țara.

Și le-am mai văzut lucrînd și pe Elena Stoica, Maria Stoica, Maria David, Elena Bădilă, Maria Dură — le-am văzut lucrînd și am avut dintr-o dată revelația celor spuse de «mama Măria», descendentă directă din familia marelui cărturar român ce pornise de pe aceste meleaguri: stăpîneau deja cu atîta siguranță o artă ce durează de veacuri pe acest pămînt încît, sub nici un motiv, n-ar mai avea voie să ezite, odată pornite pe acest drum de laudă și onoare

RADU F. ALEXANDRU

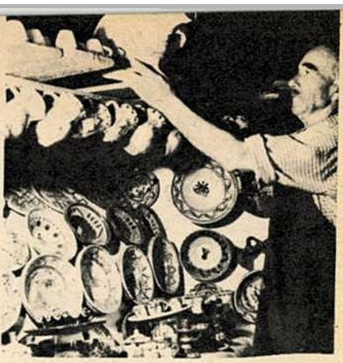

ACASĂ LA MEȘTERUL COLIBABA

În modestul atelier aflat pe una dintre cele mai liniștite străzi ale orașului Rădăuți, creează de ani de zile adevărate minuni, în lut, vestitul meșter ceramist Constantin Colibaba. Cu pasiune fără seamăn, meșterul Colibaba dă formă și culoare migalnicelor sale opere din lut care amintesc fie vechea ceramică de Kuty, fie de cea a olăriei smălțuite din Muntenia și Oltenia. Mult apreciate sînt însă și caracteristicele vase de Rădăuți pe care bătrînul meșter le execută cu aceeași pasiune de peste 50 de ani. Căci Constantin Colibaba, care are venerabila vîrsta de 70 de ani, se știe ceramist de mai bine de 50 de ani. Bunicii și părinții săi au fost acei care l-au învățat meșteșugul olăritului, pe care azi îl transmite, cu dragoste, tuturor celor de-o vîrstă cu nepoții săi.

Nu de puține ori atelierul, sau grădina din preajma casei meșterului se umplu cu învățăceii curioși să afle cum capătă formă lutul moale sub mîinile meștere ale bunicului.

Bucuros de oaspeți, întotdeauna, meșterul Colibaba îi primește cu dragoste pe toți acei care vor să preia și să ducă mai departe, peste generații, una din comorile de neprețuit ale artei noastre populare.

E. ROȘCA

ȘTIM SĂ ȘI TOARCEM.

▲ LA ÎNCEPUT, UMPLEM SUVEICILE.

ȚIE! ÎNVĂȚĂM UN NOU MO-

DIN ARHIVA CĂUTĂTORILOR DE COMORI

«Căutătorii de comori», acțiune inițiată de către Consiliul Național al Organizației pionierilor, a antrenat un număr impresionant de pionieri și școlari în descoperirea și cercetarea unor valoroase mărturii ale trecutului poporului nostru. În dorința de a vă face cunoscute cîteva din rezultatele activității lor, spicuim din arhiva descoperirilor:

- În județul **Gorj**, pionierii au scos la lumină numeroase comori arheologice. Astfel, o statuetă romană cu inscripția «Eu, Esculap, închin zeiței Higeia tămăduirea acestor băi», a fost descoperită în împrejurimi de către pionierii din Săcele, mărturie care vine să întărească afirmația că băile de aici au fost cunoscute și folosite încă de pe timpul romanilor.
- În județul **Hunedoara**, pionierii Școlii generale din comuna Plopi au dezgropat, din grădina unui locuitor, un fragment de ceramică romană, pionierul Mircea Romulus de la Școala generală din Vața a găsit două încărcătoare de praf de pușcă de pe timpul lui Avram Iancu, confecționate din corn de căprioară, iar cei din comuna Orăștioara de Sus au colecționat numeroase monezi dacice, romane și grecești, unelte din paleolitic, podoabe străvechi și alte mărturii ale culturii și obiceiurilor străbunilor noștri.
- Și pionierii din **București** se pot lăuda cu interesante descoperiri arheologice. Astfel, căutătorii de comori de la Școala generală nr. 137 și-au îmbogățit muzeul cu obiecte din neolitic (printre care 3 vase din ceramică și răzuitoare din piatră pentru piele) găsite la Măgura Filipescu, iar cei de la Școala generală nr. 56, desfășurînd intense cercetări pe șantierul de la Cernica, au scos la iveală multe mărturii din epoca de piatră.

Stimulați de rezultatele frumoase obținute pînă acum, pionierii își continuă interesanta activitate de căutare a unor **documente și mărturii legate de lupta și activitatea partidului.**

NICOLAE PREJA
profesor

DIN ARHIVA CĂUTĂTORILOR DE COMORI

ZECE VEDETE, LA UN LOC?!

Da! O astfel de întîlnire are loc chiar acum în paginile revistei «Cutezătorii» Cel puțin așa arată fotografiile de față Priviți-le.

Sînt artiști ale căror nume au străbătut continentele de la un capăt la altul, vedete ale ecranului a căror apariție este urmărită cu sufletul la gură, muzicieni celebri.

Sînt cei pe care îi înconjurăm cu admirație pentru că arta lor, în modalități diferite, ne aduce zi de zi prinos de frumusețe.

Dar să vi-i prezentăm, deși este dificil să te hotărăști cu cine să începi.

YEHUDI MENUHIN

UDO JURGENS

FRANCOISE HARDY

JEAN MIGUEL

YEHUDI MENUHIN este un nume despre care se spune că a intrat în legendă în chiar timpul vieții. Debutul și l-a făcut la vîrsta de 7 ani, cîntînd, «Simfonia spaniolă» a lui Lalo, cu orchestra simfonică din San Francisco. După cum se știe, el a fost elevul preferat al lui George Enescu, pentru care Menuhin a avut o dragoste și o stimă nemărginită. Concertele lui I. Menuhin, constituie adevărate sărbători ale muzicii. Alături de el se află fiul său Jeremy Menuhin în vîrstă de 19 ani, care cu toată tinerețea lui este un muzician cunoscut, despre care se spune, că a scris și a citit muzică înainte de a învăța scris-cititul cu litere.

UDO JURGENS. Vă aduceți aminte de melodia «Merçi, cheri» pe care am ascultat-o de nenumărate ori la emisiunile de radio și televiziune? Este melodia legată de numele acestui compozitor austriac pe care am avut prilejul să-l vedem la ediția a II-a a Festivalului «Cerbul de aur» de la Brașov.

Jurgens a învățat să cînte la pian de mic, de la tatăl său. La vîrsta de 10 ani îl aflăm elev la conservator, iar la 15 ani creează primele sale compoziții. La 17 ani are o orchestră proprie, solicitată adeseori la emisiunile de radio. Foarte iubit, Jurgens este un compozitor liric, plin de sensibilitate, autor și interpret al propriilor sale cîntece, acompaniindu-se singur la pian. De aceea, admiratorii spun despre el, că este însăși muzica.

FRANÇOISE HARDY. Cînd Françoise a împlinit 16 ani, părinții i-au dăruit o chitară. Și astfel a început cariera ei muzicală. La început a cîntat pentru familie și prieteni. Și apoi s-a lansat în public. În anul 1962, cîntecul ei «Toți băieții» era fredonat în toată Franța. Urmează turnee pline de succes în toată lumea. Cîntecele ei sînt niște mici povești de dragoste, despre bucurii și necazuri ale vieții noastre de fiecare zi pe care ea le istorisește cu o voce unică.

JEAN MIGUEL este elvețian. Remarcat foarte repede pentru talentul său, este invitat să cînte la Paris, în compania lui Georges Brassens, Zizi Jeanmaire, iar mai tîrziu, alături de Mireille Mathieu. În ultimul timp a înregistrat două frumoase cîntece «Manuelo» și «Tu ești fericirea».

PETER USTINOV, scenarist, actor și director de film, s-a născu la Londra în anul 1921. Noi am avut prilejul să-l vedem în filmele «Topkapi», «Spartacus» și «Comedianții». Dar Ustinov este un artist multilateral. El a pus în scenă opere la Covent-Garden din Londra și a dirijat «Fluierul fermecat» de Mozart, la, Opera de stat din Hamburg. Ustinov este, de asemenea, autorul unor interesante romane și schițe.

JEAN CLAUDE-PASCAL. Cîntecul său rostit cu degajare, cu o undă de tristețe în priviri îți rămîne întipărit pentru totdeauna. Dar Jean Claude n-a fost de la început interpretul celebru de astăzi. Multă vreme, el a desenat fulare pentru o casă de mode, a fost creator de costume de teatru și cinema, pînă cînd într-o seară, de Anul Nou, a cîntat pentru prietenii săi. Și de-atunci s-a dedicat muzicii. Șansonetele sale, filmele, înregistrările sale se bucură de un succes răsunător.

PETULA KLARK și-a început cariera de cîntăreață la vîrsta de numai 7 ani. La 12 ani era un copil minune, care participase la 550 de gale, numele ei făcînd înconjurul întregii Anglii. Cînd a crescut lumea spunea că și-a încheiat cariera. În anul 1957, tînăra Petula a cunoscut un uluitor suc-

O întîlnire a celebrităţilor

BALETUL FOLCLORIC TUNISIAN
HAMMAMET

ces la Teatrul Olimpia din Paris, după care reuşitele au continuat în şir mai ales cu melodiile twist. Continuă să joace în filmele muzicale, ceea ce n-o împiedică să se ocupe de cele două fiice ale ei.

NANA YASHVILI. Nana este fiica cea mai mică a profesorului Luarsab Yashvili de la conservatorul din Georgia (U.R.S.S.). Nana a urmat Conservatorul din Moscova, studiind vioara cu faimosul profesor Leonid Kogan, care a pregătit-o pentru concursul internaţional «Margueritte Long şi Jacques Thibault» unde a obţinut premiul I. Interpretă virtuoasă,se remarcă printr-un temperament puternic.

TEREZA KESOVIA. Cîntăreaţa iugoslavă şi-a cîştigat un loc în muzică la început ca flautistă în Orchestra filarmonică din Zagreb. Visul ei tainic era însă să urce pe scenă ca interpretă vocală. Visul i s-a îndeplinit. Tereza este astăzi o cîntăreaţă de muzică uşoară de renume. Cîntecul poetic pe care îl preferă Tereza, nota personală a apariţiei ei pe scenă i-au adus premii la multe festivaluri internaţionale.

JEAN CLAUDE BRIALY. Cunoscut actor de cinema. Între anii 1957-1970 a apărut în 47 de filme. Noi am avut prilejul să-l vedem în filmele «Oscar», «Mireasa era în negru» şi «Aceşti oamenii minunaţi şi maşinile lor zburătoare».

●

Se pare că o reuniune a atîtor nume celebre n-ar fi posibilă decît în paginile unei reviste. Şi totuşi... toţi aceşti mari artişti şi-au dat întîlnire pe scena Teatrului de Beaulieu, din Lausanne (Elveţia) la gala anuală dată de UNICEF (Fondul Naţiunilor Unite pentru copii).

1970
UNICEF

PETER USTINOV

JEAN CLAUDE-PASCAL

PETULA KLARK

NANA YASHVILI

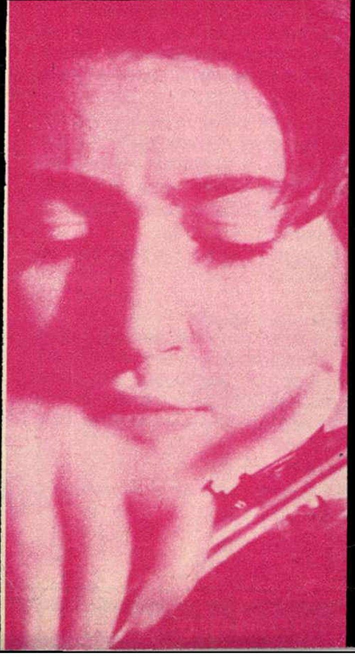

TEREZA KESOVIA

JEAN CLAUDE BRIALY

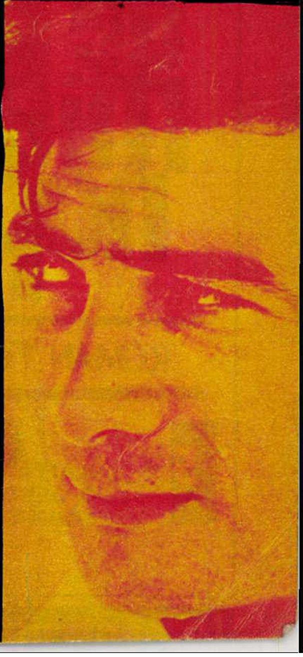

VRANCEA-TĂRÎM DE LEGENDĂ

EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

La 19 iulie 1970, opt cutezători, trei fete și cinci băieți, membrii ai Casei Pionierilor din Focșani, au pornit să exploreze Țara Vrancei, avînd comandant pe profesorul Adrian Iacovachi.

Echipajul, al cărui căpitan este Tătaru Virgil poartă numele prestigios al ctitorului geografiei moderne românești, Simion Mehedinți, fiu al Vrancei generoase. Ei vor explora natura acestor ținuturi și vor cerceta și culege «florile rare» ale creației populare, precum și obiecte specifice ale artei și meșteșugurilor vrîncene.

ROBINSONADA

Drumul ce și l-au ales Năruja — Spulber — Vîrful Lăcăuți — Soveja — îi poartă prin ponoare, pe curmături drepte și văi line, pentru a-i conduce apoi pieptiș prin codrii seculari unde se înfrățesc molizii și fagii, iar apoi mai sus spre crestele jnepenilor și ienuperilor.

Expediția pătrunde în văi cu nume ce izvorăsc din legende și povești: Valea Neagră, Valea Frumoasă, Valea Argintăriei. Apa sprintenă a Zăbalei se strecoară printre pietre, despărțindu-se uneori în cîte două brațe, pentru a se uni iar în drumul ei iute. Și între asemenea brațe de apă, pionierii descoperă un petic de pămînt mai nălțuț, o insuliță de grohotiș și bolovani pe care se înstăpîniseră ierburi și flori. O insulă — își zic ei — în care Robinson s-ar fi simțit fericit. Și fără a se sfătui prea mult, furați de imaginație, iată-i instalîndu-și corturile între ape. Ceea ce n-a fost prea lesne, întrucît au trebuit să întocmească în pripă un podeț de bușteni pentru a cuceri insula. Și-n toiul nopții, pe cînd visul îi purta alături de Robinson Crusoe și credinciosul său tovarăș Vineri, ploaia începe să cadă în cascade. La ceasul cîntătorilor, deșteptarea o dă Rex. Lătratul său dă de veste că tabăra e în pericol. Apele Zăbalei sporite mereu tind să cuprindă platforma insulară. Ce-i de făcut? Corturile, instrumentele și bagajele trebuie evacuate. Dar cum? Șuvoaiele au luat la vale puntea. Insularii sînt izolați. Unul dintre băieți ia o funie și trecînd prin apă, asigură o linie funicular cu care sînt evacuate bagajele; de funie se vor ține, ca măsuri de precauție și toți ceilalți pionieri, care înfruntă apele învîrtejite ale Zăbalei mai ieri atît de cuminte. Iată-i iar pe «Continent» uitîndu-se cu emoție spre insula lor năpădită de apă. Un ceai fierbinte le va reda entuziasmul...

CHEIA MESAJULUI CIFRAT

«Drum greu, drum pieptiș, dar poate cel mai frumos; urcînd prin pădurea

În drum spre Năruja.

Port național din Năruja. ▶

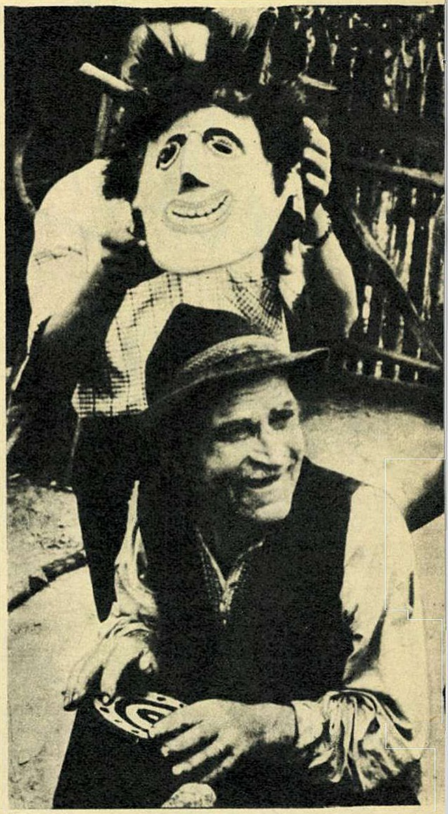

Moș Pavel Terțiu, artist al incrustațiilor în lemn și al confecționării măștilor. ▼

NICUȚĂ TĂNASE

Casata de la miezul nopții

ROMAN FOILETON

5

ILIUȚĂ FACE O DESCOPERIRE FORMIDABILĂ

ROMAN FOILETON 21

Am ieșit din clădirea poștei extrem de abătut. N-aveam poftă nici măcar să fredonez melodia «Trecea fanfara militară». Mi-am îndreptat pașii spre «Statul nostru major» gîndindu-mă cum să motivez față de Iliuță eșecul meu. Înfășuram și desfășuram pe degetul arătător lănțușul de care erau legate cheile de la mașină.

Prin dreptul chioșcului de reviste și ziare care era închis m-a oprit un bătrînel.

— Domnule, mi-a zis el, vrei să-mi dai și mie un foc s-aprind «mărășeasca» asta?

Bătrînelul era extrem de simpatic și avea chef de vorbă. Era îmbrăcat în niște haine albastre, semn că omul lucrase la C.F.R. și acum pensionar fiind își consuma timpul fumînd «mărășești» și plimbîndu-se pe ulița comunei, doar, doar o mai întîlni pe cineva cu care să mai schimbe o vorbă. După ce și-a aprins țigara, m-a întrebat:

— Cu ce treburi pe la noi? Că nu ești de prin partea locului.

— Nu sînt.

— Atunci ce cauți pe-aici?

Fostul ceferist se propti în baston și fără să-și ia privirile din ochii mei continuă să mă interogheze fără a-și lua țigara din gură:

— Ești cu mașina aia? și făcu o mișcare cu capul spre locul unde se vedea mașina mea.

— Da.

— Ai ceva rude p-aici?

— Nu. Sînt scriitor și am de gînd să scriu o carte. Mă documentez.

ROMAN FOILETON 22

— Aha!

— Dumneata ești din comuna asta?

— Get-beget. Dar de ce? De ce mă întrebi?

L-am rugat să traverseze cu mine șoseaua. Peste drum era un părculeț cu niște bănci. Ne-am așezat pe o bancă și bătrînelul insistă:

— De ce m-ai întrebat dacă sînt de aici?

— Mă interesează o persoană din comuna asta.

— Ce persoană?

— O femeie...

— Vrei să te însori cu o femeie de la noi?

— Sînt însurat.

— Atunci de ce te interesează femeia asta? Care femeie?

— O femeie care sta p-aici, pe lîngă poștă...

— Cum o cheamă?

— Nu știu. Vreau să aflu de la dumneata... E o femeie bolnavă de... Fură!

— Aa... Stanca lui Petroman... Colo stă. Vezi cișmeaua de lîngă gardu ăla de fier? E vopsit verde. Îl vezi?

— Da.

— Acolo stă o bătrînă. Stinghe o cheamă și are un băiat la București și alături stă Stanca lui Petroman.

— Bătrîna Stinghe e văduvă?

— Așa. Și are un nepot. Unu Marian care își face vacanța aici. A fost și anu ăsta...

A trebuit să-mi iau rămas bun de la bătrîn pentru că Iliuță îmi făcea semne desperate de

Urmăriți număr de număr senzaționalele peripeții prin care a trecut autorul

seculară spre vîrful Lăcăuți ne-a pătruns mai bine de măreția și frumusețea unică a Vrancei» — așa apare, concentrat în jurnalul de bord, sentimentul colectiv al expediționarilor care urcă pînă pe crestele Lăcăuțului, la 1 777 metri altitudine — pisc unde se află instalată IR-Q5, una din principalele stațiuni meteorologice din această zonă. În lumea tăcută a barometrelor și hidrografelor, a termografelor și fluviometrelor, pionierii vor descoperi — ajutați de șeful stațiunii — temeiurile prognozelor ce le fac institutele meteorologice. E ora cînd se transmite buletinul meteo; — YR-Q5... 9... 32... 07... 91... 45. Un text cifrat, formule enigmatice pe care ei vor învăța aici să le descifreze: fiecare cifră, fiecare grupă de cifre indică direcția vîntului, gradul de vizibilitate, direcția curenților de aer ș.a.m.d. Cifre ce încorporează vigilența, stăruința și priceperea meteorologilor care lucrează aici izolați, pe creasta munților.

HORA DARURILOR

— Bine ați venit! Iată o urare ce s-a simțit pretutindeni pornită din adîncul inimii. Oamenii satelor, la Năruja, la Paltin și la Spulber, la Nereju ca și la Poiana Giurgiului i-au întîmpinat cu voie bună și interes. Și aflînd ce și-au pus în gînd pionierii; anume să vegheze ca bunele datini să rămînă înscrise pentru generațiile viitoare, oamenii le-au dăruit cîntece. Au cîntat doine și balade, hore și învîrtite mocănești. Au scos ciobanii fluierele și au prins să grăiască cu glas molcom, Bătrînele, Miorița Vrînceană, comori ce le-au adunat — prin grija etnografului expediției — FLORINA IACOVACHI — pe nenumărați metri de bandă de magnetofon. Mai pretutindeni membrii echipajului au colecționat o seamă de obiecte create de meșteri populari în sobrul și elegantul stil vrîncean: ii lucrate în fluturași sclipitori și arnici negru, fote și bețe meșteșugit decorate cu motive geometrice și apoi «păpușare» — tipare de coș, furci de tors cu crestături; suveici și druge — zeci și zeci de alte mărturii ale iscusinței și dragostei de frumos, a creatorilor populari... Dar cea mai de preț «piesă» a colecției este socotită originala masca ceremonială creată de cunoscutul artist popular Pavel Terțiu din Nereju-Chiricari. Un film documentar — opera lor colectivă și sute de fotografii aduc sugestive mărturii ale laborioasei lor explorări.

Expediția «Simion Mehedinți» raportează:

— Ne-am îndeplinit cu bine misiunea!

Aurel LECCA

▲ **Oaspeți la stînă.**

Păstorit pe culmea Buniului ▼

UMOR

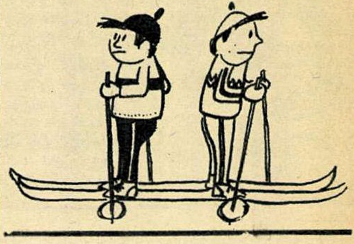

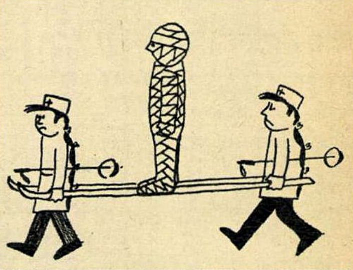

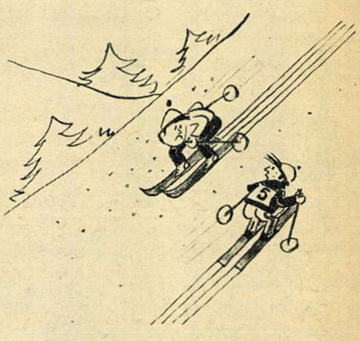

Caricaturi de **VASILE DAN DUMITRESCU** ■ **FĂRĂ CUVINTE**

ROMAN FOILETON

23

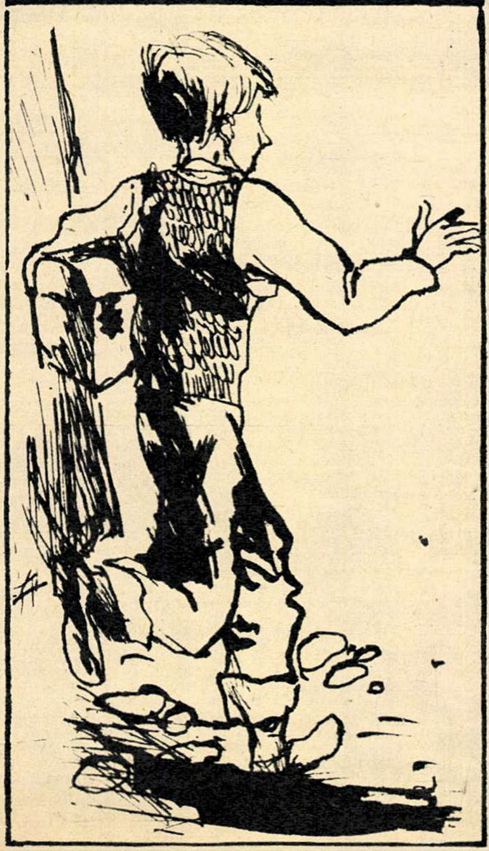

ROMAN FOILETON

24

pe partea cealaltă a șoselei.

L-am lăsat pe bătrîn uitîndu-se bănuitor după mine și eu după ce m-am uitat în susul și josul șoselei am traversat. Întotdeauna fac lucru ăsta pentru a evita un eventual accident. Iliuță ascundea ceva la spate.

— Ce ai în mînă? l-am întrebat eu, extrem de curios.

Iliuță avea obraiii îmbujorați și fața numai zîmbet. Cu superioritate în glas îmi spuse:

— Am făcut o descoperire formidabilă.

— Ce descoperire?

— Dumneavoastră ce-ați făcut?

— La poștă am avut un eșec total.

— De ce?

— N-am putut obține nici o informație. Și asta pe bună dreptate. Nu știu cum de nu mi-am dat seama din capul locului: Am făcut o mare prostie.

— Ce prostie?

— M-am dus la dirigintele poștei și l-am întrebat dacă aseară a trimis cineva din București un mandat telegrafic de 25 de lei.

— Și n-a vrut să vă spună?

— M-am făcut și de rîs.

— De ce?

— I-am arătat legitimația de scriitor. A confruntat-o cu buletinul și după aia mi-a rîs în nas. Mi-a spus că se miră de naivitatea mea. Scriitor și nu știu că există un secret al corespondenței? A vrut să anunțe și Miliția. Am avut noroc că sînt scriitor și că a auzit de scrierile mele și el, altfel acum eram în cercetări. Secretul corespondenței e secret!

ROMAN FOILETON

25

— Da'moșu' cu care ați stat pe bancă cine e?

— Cu el am avut noroc. De la el am aflat ceva.

— Ce? Ceva important?

— Foarte important. Am aflat cum o cheamă pe femeia aia care a furat pensia bunicii lui Marian.

— Îi facem o vizită?

— Neapărat. Știu unde stă. Am aflat unde stă și bunica lui Marian.

— Asta e foarte bine... acum vă prezint și eu raportul. Am făcut o descoperire formidabilă.

După ce Iliuță mai zise odată cuvîntul «formidabil» îmi vîrî sub nas o lădiță. O lădiță exact, dar exact, ca cea în care ne adusese Marian cei 39 575 de lei. Bani ce ni-i lăsase nouă pe cap.

— Iliuță, chiar că e formidabilă descoperirea ta. Unde ai găsit lădița asta?

— La cofetărie.

— Colosal. Deci am găsit o pistă. Marian are banii din comuna asta. A venit cu ei la București de aici... Iliuță, te-ai interesat, s-a făcut în ultima săptămînă vreo spargere la cofetărie? Au dispărut ceva bani?

— Nu. N-a dispărut nimic.

— Lădița unde ai găsit-o?

— În spatele cofetăriei e un maldăr de ambalaje. Sînt cîteva sute de astfel de lădițe. Au fost ambalate în ele niște bomboane speciale.

L-am felicitat pe Iliuță pentru marea lui descoperire și am pornit spre...

(Va urma)

romanului de față, în căutarea eroilor cărții sale. Suspens, acțiune, neprevăzut!

ÎN CURÎND în **RACHETA CUTEZĂTORILOR** NUMĂRUL 12

- PARTEA A DOUA A CUPONULUI DE PARTICIPARE ȘI ULTIMILE AMĂNUNTE DESPRE REVELIONUL „RACHETEI"
- TOATE CUPOANELE AU ȘANSA DE A CÎȘTIGA **MOTORETA „MOBRA", MAGNETOFONUL „TESLA" SAU CHITARA ELECTRICĂ !**
- POT FI TRIMISE ORICÎTE CUPOANE !
- UN CADOU SURPRIZĂ ÎN VALOARE DE 2000 LEI PENTRU PLICUL CU CELE MAI MULTE CUPOANE !
- **NU UITAȚI**: ÎN REVISTELE „RACHETA CUTEZĂTORILOR" NUMERELE 11 și 12 GĂSIȚI CELE DOUĂ PĂRȚI ALE CUPONULUI DE PARTICIPARE LA REVELIONUL „RACHETEI" !

AVENTURILE colegului „MINITEHNICUS"

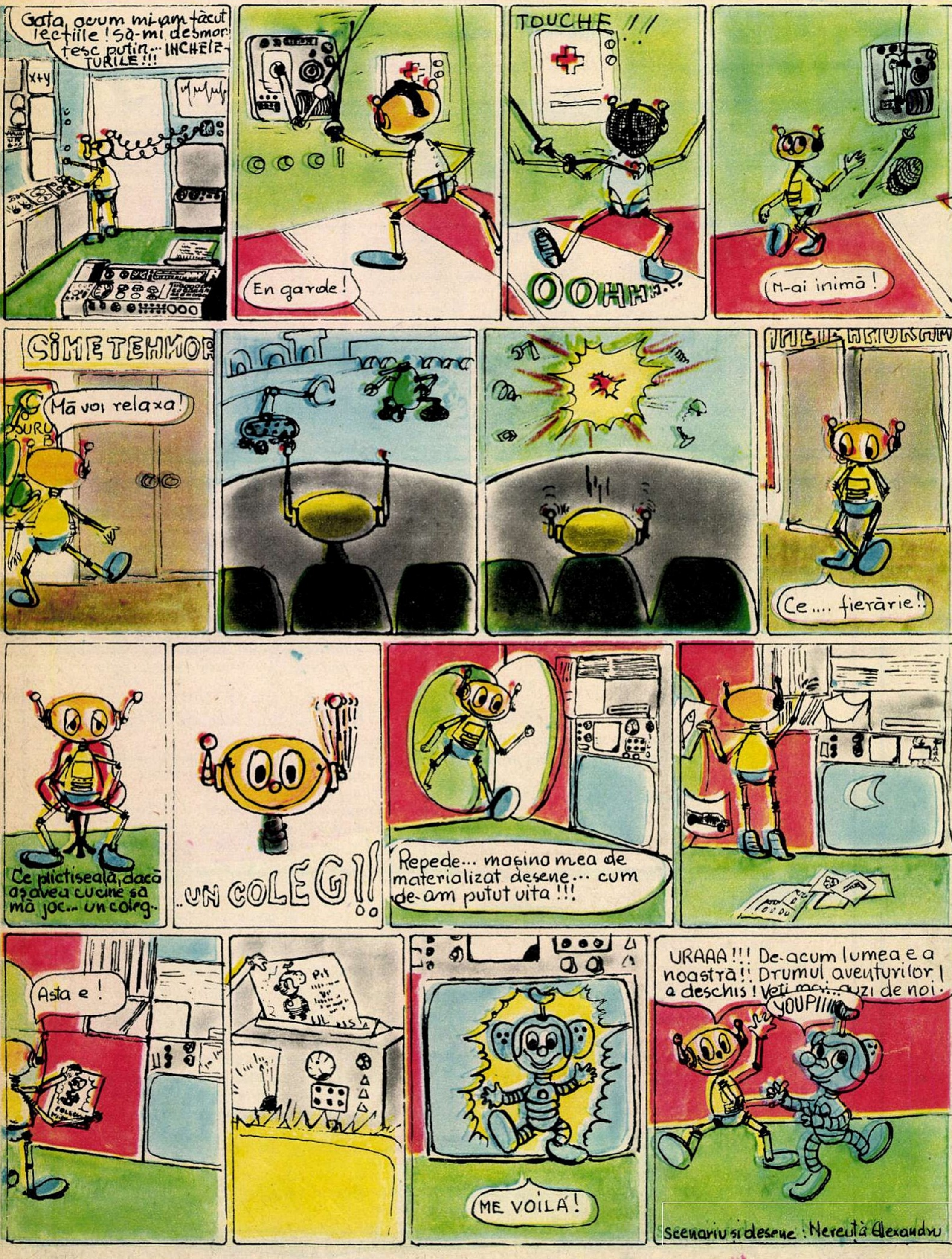
Gata, acum mi-am făcut lecțiile ! Să-mi desmorțesc puțin... ÎNCHEIETURILE !!!
X+Y
En garde !
TOUCHE !!
OOHHH...
M-ai inimă !
CINETEHNOR
Mă voi relaxa !
Ce.... fierărie !
Ce plictiseală, dacă aș avea cu cine să mă joc... un coleg...
...UN COLEG !!
Repede... mașina mea de materializat desene... cum de-am putut uita !!!
Asta e !
ME VOILÀ !
URAAA !!! De-acum lumea e a noastră !! Drumul aventurilor a deschis ! Veți mai... auzi de noi.
YOUPIIII

Scenariu și desene : Nereuță Alexandru

MODEL DE RACHETĂ LUNARĂ «COSMOS»
MINIAUTOMOBIL DE CONCURS CU MOTOR ELECTRIC «DACIA 1300»
MACHETA CARGOULUI OCEANIC DE 4 500 T.D.W. «GALAȚI»
AEROMODEL CAPTIV, MACHETA AVIONULUI UTILITAR IAR-822
LOCOMOTIVA AEROGLISOARE «METEOR»
LOCUINȚA VIITORULUI «FANTEZIA»

Iată noile lucrări ale concursului de construcții tehnice pentru pionieri și elevi «EX-TERRA '71», ediția a IV-a, emisiune realizată de Redacția Copii și Tineret a Studioului de Televiziune în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

Orice pionier și elev poate participa la concursul «EX-TERRA '71» individual sau în colectiv.

Realizatorii celor mai bune construcții și care vor obține cele mai mari performanțe în finalele concursului «EX-TERRA '71», vor intra în posesia premiilor oferite de Televiziunea Română și Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

Prima emisiune «EX-TERRA '71» are loc miercuri, 2 decembrie 1970, orele 18.00.

Emisiunea va fi difuzată bilunar.

Obiectele de concurs vor fi expediate pe adresa Studioului de Televiziune, redacția emisiunilor pentru copii și tineret, pînă la data de 18 iulie 1971 pentru ca juriul să le poată selecționa și să desemneze participanții la Finala concursului «EX-TERRA '71».

Finala «EX-TERRA '71» se va desfășura în luna august 1971, timp de 3 zile cînd se vor întîlni concurenții selecționați de juriu și vor concura cu obiectele selecționate. Tot atunci, în urma clasamentului se vor desemna și cîștigătorii concursului «EX-TERRA '71» ediția a IV-a.

MICRO-DOCUMENTAR

(Urmare din pag. 7)

• Lucrările lui Marx și Engels au avut un puternic ecou în rîndurile clasei muncitoare din România cunoscînd o largă răspîndire mai ales după anul 1885, prin revista «Contemporanul».

• La sfîrșitul anului 1887, socialiștii din România i-au cerut lui Engels părerea cu privire la mișcarea muncitorească de la noi. Prin răspunsul său, Engels și-a manifestat satisfacția pentru drumul pe care merge clasa muncitoare română. De altfel, din nenumărate documente ale vremii reiese că el a purtat un deosebit interes luptelor revoluționare ale clasei muncitoare de la noi, împotriva exploatării.

• Urmărind dezvoltarea mișcării socialiste din țara noastră Engels și-a manifestat dorința de a învăța limba română. Adresîndu-i-se lui Ion Nădejde (1888) care îi tradusese în românește lucrarea «Originea familiei, a proprietății private și a statului», Engels îi scrie: «Mi-ați face un mare serviciu dacă mi-ați recomanda un dicționar acceptabil româno-german, româno-francez sau româno-italian, căci mi-ar da posibilitatea să înțeleg mai bine articolele și broșurile dv. (...) pe care le-am primit».

• La 5 august 1895 a murit Engels. Respectîndu-i-se dorința, urna cu cenușa lui a fost aruncată în mare, aproape de stînca din Eastvorm, (țărmul de sud al Angliei), loc de odihnă preferat de Engels în timpul vieții sale.

ÎN BĂTAIA VÎNTULUI

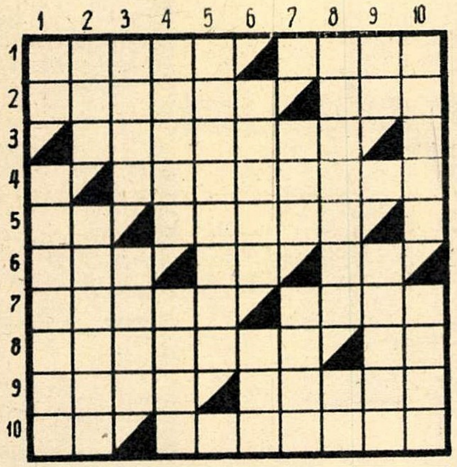

ORIZONTAL: 1. Vînt ușor care suflă regulat la țărmul mării, ziua de la mare la uscat și noaptea invers (pl.). Deplasarea unei mase de aer provocată de diferența de presiune din atmosferă. 2. Dezlănțuire bruscă, violentă de vînt. «Mîncată» spre primăvară de Vîntul Mare! 3. Vînt potrivit. 4. Vînt de origine oceanică, venit dinspre Adriatica, care pierzîndu-și pe drum umezeala la trecerea Alpilor Dinarici, este cunoscut în țara noastră ca aducător de secetă. 5. Indicatorul busolei. «La răscruce de vînturi» de Emily Bronte. 6. Ținut lovit de ciclon! Asia. Răsare soarele! 7. Caracteristic regiunilor muntoase înalte. Din neamul sarzilor. 8. Determină direcția și intensitatea vîntului (pl.). Împreună. 9. Împrejmuire, ținut. Pe el valurile stîrnite de vînt pot atinge pînă la 17 m înălțime. 10. Simbolul nichelului. Forța vîntului.

VERTICAL: 1. Începe briza! Parte a Cîmpiei Române unde iarna bate cu putere crivățul. 2. Foșnește și se mlădiază în bătaia vîntului (poetic). Trecere prin ploaie și vînt (pl., fig.). 3. Aer! Indică direcția. 4. În vînt. Ca vîntul. 5. Suprafețe de comandă cu ajutorul cărora avionul în zbor se poate roti în jurul axului longitudinal. 6. Autorul volumului «Vîntul, ploaia, un țînțar și o pereche de ochelari». Haină. 7. ...de Barbu, cîntăreață de operă. Vînturile Saharei! 8. Cu pînzele în bătaia vîntului (sing. fem.) În freamăt! 9. Nord-Est. Uragan (înv.). 10. Stîrnite de vînt pe mare (sing.). Nisip vălurit de vînt.

Prof. Teodor AXIOTI

CUTEZĂTORII SERVICE!

SE CAUTĂ AMATORI

EUGENIA LICĂ din **Moinești, str. Eremia Grigorescu bloc E-2, sc. A, ap. 13, et. 4** colecționează... șervețele de masă! Dacă mai sînt și alți amatori, îi pot scrie!

UNDE SĂ LE SCRIEM VEDETELOR?

Cititorul nostru **ALEXANDRU DUMITRU** din **Galați** ne roagă să-i dăm adresa fotbalistului Florian Dumitrache. Regretăm, dar noi nu ne ocupăm de comunicarea adreselor fotbaliștilor sau artiștilor. Puteți însă scrie preferaților voștri pe adresa cluburilor sportive sau teatrelor unde activează.

PE RECEPȚIE, «DIODA»!

LA RUGĂMINTEA CITITORULUI NOSTRU MIRCEA MODICA **DIN** Arad **PRECUM ȘI A MULTOR ALTORA RADIO-AMATORI, PUBLICĂM ADRESA MAGAZINULUI «DIODA»;** B-dul 1 Mai, nr. 126, București, **DE LA «DIODA» VĂ PUTEȚI PROCURA DIFERITE PIESE RADIO ȘI T.V. PRIN POȘTĂ, CU PLATA RAMBURS.**

DIODA
DIODA

DORESC SĂ CORESPONDEZE

CRISTI VĂDUVA *din* Tr. Severin, Calea Traian nr. 134 *și* **NICOLAE RUBIN** *din* Focșani, str. Mare a Unirii nr. 306, *au o mare pasiune: filatelia. Cei ce doresc să facă schimb de timbre, sînt rugați să ia legătura fără întîrziere cu cei doi filateliști!*

UN COLECȚIONAR... MULTILATERAL!

GABRIEL MORARU din București, **Calea Dudești nr. 233, bloc 58, scara 4, etaj 7, ap. 164** — ne roagă să-i publicăm adresa în revistă cu rugămintea să-i răspundeți, în caz că aveți preocupări comune cu el. Gabriel e un mare colecționar, posedă colecții de timbre și monede, poze cu mașini, insigne.

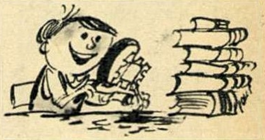

EXPEDIAȚI «SCRISORILE-SERVICE» PE ADRESA: REVISTA «CUTEZĂTORII», BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII NR. 1, PENTRU «CUTEZĂTORII-SERVICE».

Participanții la joc stau în jurul unei mese, avînd fiecare în față o foaie de hîrtie, un creion și un chestionar cu următorul conținut: 1. Țară; 2. Oraș; 3. Rîu; 4. Plantă; 5. Animal; 6. Nume de fată; 7. Nume de băiat; 8. Profesie; 9. Obiect de uz casnic; 10. Produs alimentar. La fiecare punct jucătorii vor da răspunsul în scris pe foaia de hîrtie, cu condiția ca aceste cuvinte să înceapă cu aceeași literă stabilită de la început de comun acord. După ce toți participanții au răspuns la punctele chestionarului, conducătorul jocului face verificarea. Cuvintele care se găsesc scrise și la ceilalți jucători, se șterg. Cîștigă cel căruia i-au rămas cele mai multe cuvinte neșterse.

FĂRĂ CUVINTE

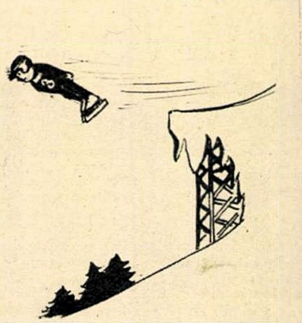

Cugetări

- *Vorba dulce mult aduce, Vorba rea, totu-ți ia.*
- *Nu promite nimănui cînd nu pui preț pe ce spui.*
- *Cum te-nveți la tinerețe așa mori la bătrînețe.*
- *Închinîndu-ți viața adevărului, ți-o închini dreptății.*
- *Arta este expresia frumosului însuflețit.*
- *Cartea citită cu folos e o perlă a gîndirii.*

Dr. CRUȚIU CONSTANTIN

ABC FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC**

„PORTRETUL”
ABC
FOTOGRAFIC
„9”

Executarea unui portret reprezintă tentația fiecărui fotoamator. Modelele lui sînt în primul rînd rudele, prietenii și apoi diferite «tipuri» interesante. Noi știm cu toții că, reușita unui portret depinde atît de gustul și tehnica fotografului cît și de «fotogenia» subiectului. Ce înțelegem prin «fotogenie»? O figură care nu este întotdeauna foarte frumoasă, însă cu o expresie originală și favorizată de o lumină potrivită poate să devină un portret remarcabil.

Ne vom opri puțin asupra portretului de copil, care dă anumite dificultăți. Figura și atitudinea copilului la diferite vîrste oferă o gamă variată de subiecte. Pentru a-i putea prezenta valorile psihologice, morale și estetice trebuie să ai multă răbdare, să știi să aștepți ca să surprinzi cea mai caracteristică și sugestivă atitudine. Factorul determinant în acest caz constituie mediul ambiant. Este știut că, natura reprezintă studioul cel mai indicat pentru o reușită sigură. Lumina și decorul naturii oferă mii de posibilități, iar spațiul nu lipsește niciodată. Copilul nu trebuie să-și caute locul, el fiind pretutindeni și din această cauză fiind el însuși.

Trebuie însă ținut cont de anumite reguli tehnice fără de care nu vom obține niciodată un portret satisfăcător. **Unghiul de fotografiere** exercită un mare rol asupra subiectului. Determinarea lui se obține atît prin întoarcerea corpului și capului modelului pînă în poziția cea mai avantajoasă, cît și prin schimbarea poziției aparatului fotografic în raport cu locul în care se află persoana fotografiată. Nu trebuie să se piardă din vedere că aproape în toate cazurile, cele două jumătăți ale feței unei persoane sînt asimetrice. Poziția capului trebuie astfel aleasă încît asimetria să fie cît mai puțin evidentă. În cazul persoanelor cu un nas proeminent, se va evita fotografierea din profil, iar în cazul trăsăturilor pronunțate (gură mare, nas turtit) se va evita fotografierea din față.

O mare atenție trebuie acordată poziției mîinilor, evitîndu-se, în toate împrejurările să apară în prim plan deoarece apar în imagine exagerat de mari în raport cu alte părți ale corpului.

Fondul este foarte important. O persoană blondă se detașează bine dintr-un fond întunecos pe cînd pentru o persoană brună se recomandă cel luminos. Evitati fondurile încărcate pentru a putea concentra atenția asupra expresiei feței.

În genere, se recomandă ca lumina artificială cît și cea naturală să fie blîndă, bogată în tonuri și semitonuri.

Filtre nu se prea folosesc la portret. Totuși, în aer liber, un filtru galben, dă o mai bună tonalitate pielii, redă mai real părul blond, evită spălăcirea ochilor albaștri și apariția prea accentuată a pistruilor.

Ca aparatură, portretul beneficiază de aproape orice tip de apara ce posedă un obiectiv normal.

Materialele sensibile, voi le cunoașteți, sînt cele existente în comerț: Ferrania 3 m P 30 (20 DIN); ORWO 20 DIN sau 27 DIN.

Elena FUNDULEA

ABC FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC** FOTOGRAFIC **ABC**

108

AUREL VLAICU

8

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

17 octombrie 1910: miting la Băneasa pentru prezentarea aparatului Vlaicu I; **1 decembrie:** începe montarea aparatului Vlaicu II; **24 februarie 1911:** primele zboruri cu Vlaicu II; **august-septembrie:** participă cu noul avion la serbările de la Blaj, Sibiu, Brașov, Iași; **iunie 1912:** participă și cîștigă concursul de la Aspern, alături de celebrul Roland Garros.

Scenariu de **RADU F. ALEXANDRU**
Desene de **Albin STĂNESCU**

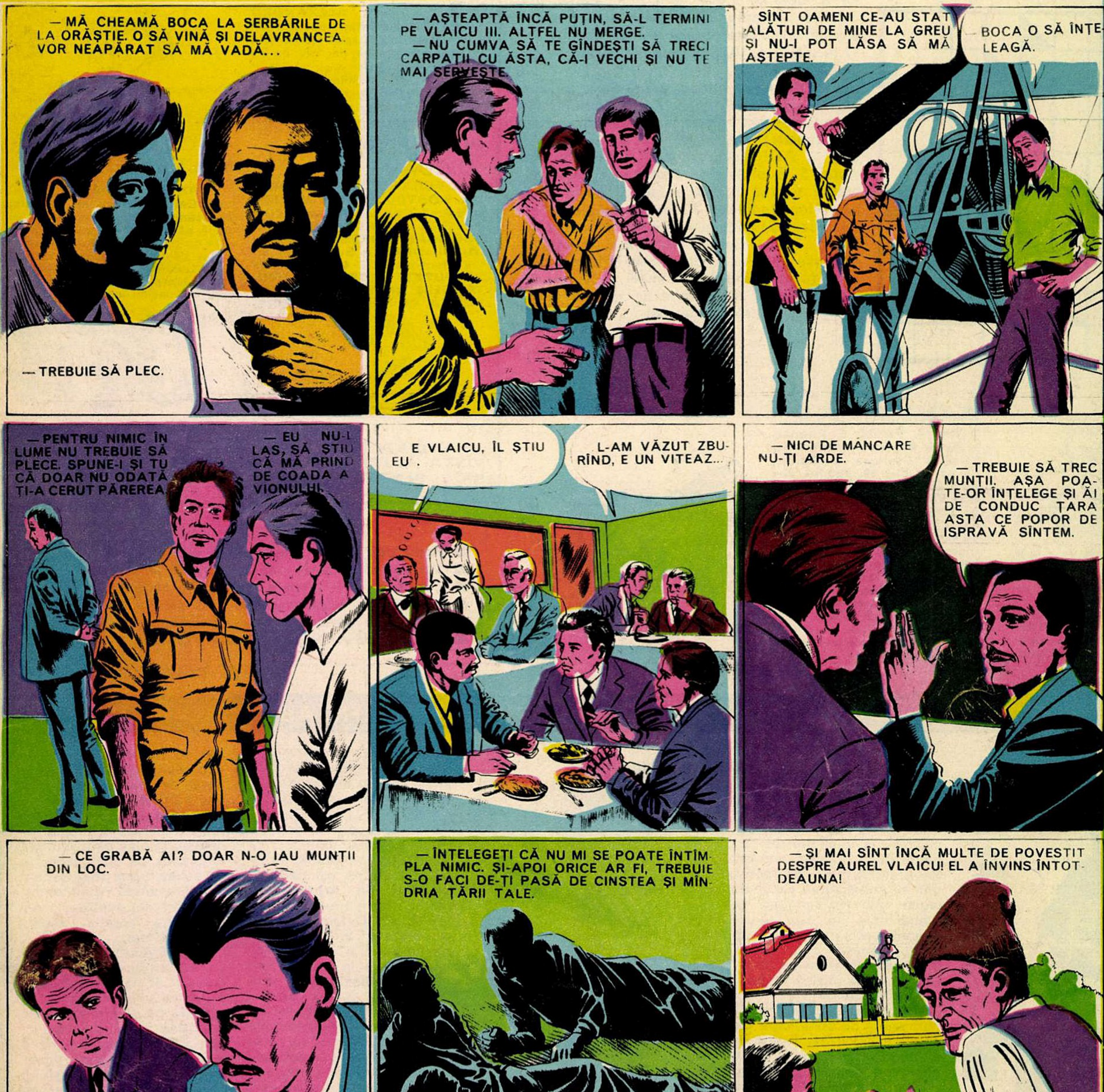
— MĂ CHEAMĂ BOCA LA SERBĂRILE DE LA ORĂȘTIE. O SĂ VINĂ ȘI DELAVRANCEA. VOR NEAPĂRAT SĂ MĂ VADĂ...
— TREBUIE SĂ PLEC.
— AȘTEAPTĂ ÎNCĂ PUȚIN, SĂ-L TERMINI PE VLAICU III. ALTFEL NU MERGE.
— NU CUMVA SĂ TE GÎNDEȘTI SĂ TRECI CARPAȚII CU ĂSTA, CĂ-I VECHI ȘI NU TE MAI SERVEȘTE.
SÎNT OAMENI CE-AU STAT ALĂTURI DE MINE LA GREU ȘI NU-I POT LĂSA SĂ MĂ AȘTEPTE.
BOCA O SĂ ÎNȚELEAGĂ.
— PENTRU NIMIC ÎN LUME NU TREBUIE SĂ PLECE. SPUNE-I ȘI TU CĂ DOAR NU ODATĂ ȚI-A CERUT PĂREREA.
— EU NU-L LAS, SĂ ȘTIU CĂ MĂ PRIND DE COADA AVIONULUI.
E VLAICU, ÎL ȘTIU EU.
L-AM VĂZUT ZBURÎND, E UN VITEAZ...
— NICI DE MÂNCARE NU-ȚI ARDE.
— TREBUIE SĂ TREC MUNȚII. AȘA POATE-OR ÎNȚELEGE ȘI AI DE CONDUC ȚARA ASTA CE POPOR DE ISPRAVĂ SÎNTEM.
— CE GRABĂ AI? DOAR N-O IAU MUNȚII DIN LOC.
— DAR NU ÎNȚELEGEȚI CĂ ÎNADINS AU ADUS APARATE STRĂINE, SĂ TREACĂ CARPAȚII? SE POATE AȘA PALMĂ PE OBRAZUL NOSTRU?
— ÎNȚELEGEȚI CĂ NU MI SE POATE ÎNTÎMPLA NIMIC. ȘI-APOI ORICE AR FI, TREBUIE S-O FACI DE-ȚI PASĂ DE CINSTEA ȘI MÎNDRIA ȚĂRII TALE.
— ȘI MAI SÎNT ÎNCĂ MULTE DE POVESTIT DESPRE AUREL VLAICU! EL A ÎNVINS ÎNTOTDEAUNA!
SFÎRȘIT

CHEMAREA lui HOREA
UN PALPITANT SERIAL ILUSTRAT IN NUMĂRUL VIITOR

Cutezătorii
48

Redactor șef: Mihai Negulescu. Secretar general de redacție: Ovidiu Zotta.
Redacția București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17.60.10 Administrația Editura Scînteia. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Redactor artistic: Pompiliu Dumitrescu. Tehnoredactor: Rozalia Barany.

ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ.

1 leu
41033